

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN OKUL
ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN DRAMA ALANINDAKİ
YETERLİLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
(ALTINDAĞ İLÇESİ ÖRNEĞİ)**

Rukiye Nakaş

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
DRAMA VE EĞİTİM ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

OCAK, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren bir (1) yıl sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN:

Adı :Rukiye

Soyadı :Nakaş

Bölümü :Drama ve Eğitim Bilim Dalı

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN:

Türkçe Adı: Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Drama Alanındaki Yeterliliklerinin Belirlenmesi (Altındağ İlçesi Örneği)

İngilizce Adı: Examination Of The Competency Of Pre-School Teachers Working In Kindergartens In Teaching Drama (Sample of Altındağ District)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Rukiye Nakaş

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Rukiye Nakaş tarafından hazırlanan " Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Drama Alanındaki Yeterliliklerinin Belirlenmesi(Altındağ İlçesi Örneği)" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Drama ve Eğitim Anabilim Dalı Drama ve Eğitim Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Erdiç DOĞRU

(Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Başkan: Doç. Dr. Celal Turgut KOÇ

(Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi)

.....

Üye: Doç. Dr. Murat DEMİR

(Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi:..../..../2020

Bu tezin Drama ve Eğitim Anabilim Dalı Drama ve Eğitim Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

Annem ve Babama...

TEŞEKKÜR

Hayatımın her anında yanımda olan ve desteklerini hiç esirgemeyen aileme, tez döneminde en büyük yardımcım olan danışman öğretmenim Doç. Dr. Erdiñ DOĞRU' ya saygılarımı sunarım.

**OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN OKUL
ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN DRAMA ALANINDAKİ
YETERLİLİKLERİNİN BELİRLENMESİ
(ALTINDAĞ İLÇESİ ÖRNEĞİ)
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Rukiye Nakaş
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ocak 2020**

ÖZ

Bu çalışma, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterliliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Altındağ İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde bulunan bağımsız anaokulları ve ilkokulda bulunan anasınıflarında görev yapan 98 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen “Drama Yeterlilik Anketi”, verilerin analizinde ise SPSS 22,0 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmeni olarak görev yapan öğretmenlerin; çoğunluğu 26- 30 yaş arasında kadınlardan oluşmaktadır. Katılımcıların çoğunluğunun mezun olduğu programdan drama tekniğine yönelik ders aldığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, drama eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli oldukları görülmüştür. Ayrıca, doğaçlama tekniğinin en çok bilgi sahibi olunan ve derslerde en çok kullanılan teknik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Drama, okul öncesi öğretmenleri, drama yeterlilik
Sayfa Adedi : xi+ 70
Danışman : Doç. Dr. Erdinç DOĞRU

**EXAMINATION OF THE COMPETENCY OF PRE-SCHOOL
TEACHERS WORKING IN KINDERGARTENS IN TEACHING
DRAMA
(SAMPLE OF ALTINDAĞ DISTRICT)
(Master Thesis)**

**Rukiye Nakaş
GAZI UNIVERSITY
INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES
JANUARY 2020**

ABSTRACT

This study was conducted in order to examine the qualifications of pre-school teachers working in kindergartens in teaching drama. The sample group of the study consisted 98 preschool teachers who worked in Altındağ District. The SPSS22.0 program was used in the analysis of the data obtained from the “Drama Proficiency Questionnaire” developed by the researcher. As a result of the research, the majority of pre-school teachers consisted of women between the ages of 26-30. It was determined that the majority of the participants took courses on drama technique from the program they graduated from. It was seen that the teachers was willing to attend the courses related to drama education. In addition, it was concluded that improvisation technique is the most widely used and most used technique in the lessons.

KeyWords : Drama, pre-school teachers, drama proficiency
PageNumber : xi + 70
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Erdiñ DOĞRU

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ	xi
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.1.1. Alt problemler	3
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Varsayımlar	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar	5
1.7. İlgili Araştırmalar	5

BÖLÜM II.....	14
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	14
2.1. Eğitim.....	14
2.2. Okul Öncesi Eğitim.....	14
2.3. Drama Eğitimi.....	15
2.4. Dramanın Faydaları	18
2.5. Drama Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Özellikler	20
BÖLÜM III	22
YÖNTEM.....	22
3.1. Araştırmanın Modeli	22
3.2. Örneklem	22
3.3. Verilerin Toplanması.....	22
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	23
BÖLÜM IV	24
BULGULAR VE YORUM	24
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	28
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	31
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	34
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	35
4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	37
4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	39
4.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	40
4.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	41
4.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	44
4.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar	45

BÖLÜM V	48
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	48
5.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Ait Sonuçlar	51
5.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Ait Sonuçlar	52
5.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Ait Sonuçlar	52
5.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Ait Sonuçlar	53
5.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Ait Sonuçlar	54
5.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Ait Sonuçlar	55
5.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Ait Sonuçlar	55
5.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Ait Sonuçlar	55
5.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemine Ait Sonuçlar	56
5.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemine Ait Sonuçlar.....	57
EKLER.....	65
EK 1. Anket Formu	66

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Altındağ İlçesi, Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerin Demografik Verilerine Ait Bulgular</i>	24
Tablo 2. <i>Altındağ İlçesi, Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Almış Oldukları Drama Eğitimine Ait Bulgular</i>	27
Tablo 3. <i>Araştırmaya Katılanların Drama Teknikleri Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumuna Ait Bulgular</i>	30
Tablo 4. <i>Drama Tekniklerini Ders Etkinliklerinde Kullanma Durumuna Ait Bulgular</i>	32
Tablo 5. <i>Katılımcıların Drama Eğitiminde Karşılaştıkları Güçlüklerle Ait Bulgular</i>	34
Tablo 6. <i>Katılımcıların Drama Eğitiminin Kişisel Gelişime Katkısına Ait Bulgular</i>	36
Tablo 7. <i>Rol Kartları Tekniği ile Almış Olunan Drama Eğitimi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	38
Tablo 8. <i>Drama İle İlgili Almış Olduğu Eğitim İle Rol Değiştirme Tekniğini Sınıf İçi Etkinlik Çalışmalarında Kullanma Durumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	39
Tablo 9. <i>Drama ile İlgili Almış Olunan Eğitim ile Drama Çalışmaları İçin Başka Birinden Yardım Alma Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	41
Tablo 10. <i>Öğretmenlik Mesleği Hizmet Süresi İle Dramatizasyon Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	42
Tablo 11. <i>Öğretmenlik Mesleği Hizmet Süresi İle Gerçek An-Doğruluk Anı Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	43
Tablo 12. <i>Mezun Olunan Bölüm İle Gerçek An-Doğruluk Anı Teknikleri Hakkında Bilgi Sahibi Olma Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	44
Tablo 13. <i>Çalışılan Okulun Sosyo-Ekonomik Düzeyi İle Drama Etkinlikleri İçin Kullanılacak Materyallerin Yeterli Olması Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi</i>	46

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumuna, araştırmanın amacına, önemine, varsayımlara, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir. Öğretmenin rolünde meydana gelen değişim, eğitimcilerin yeni bir formasyonla donatılmasını zorunlu hale getirmiştir. Artık, geleneksel öğretim teknik ve teknolojilerini bilmek yeterli değildir. Bunlara ek olarak, yeni öğretim akım ve kuramlarını öğrenmek, yeni bilgi teknolojilerini kullanılabilir hale getirebilmek gerekmektedir (Öztürk ve Otluoğlu, 2011).

Günümüzde okul öncesi eğitimden başlayarak üniversite ve lisansüstü eğitime kadar bütün eğitim kademelerinde drama çalışmaları yapılmaktadır. Drama birçok alanda kullanılabilen bir yöntemdir. Türkçe, tarih, coğrafya, matematik, psikoloji gibi temel derslerden ekonomi, politika, endüstri, insan ilişkileri gibi alanlara kadar çok geniş bir yelpazede drama çalışmalarına yer verilmektedir. Drama çalışmaları, katılımcılara çeşitli sosyal rolleri ve sosyal problemleri inceleme fırsatı vermektedir. Farklı sosyal problemlerin canlandırılması bireylerin, toplumu ve toplumdaki ilişkileri daha iyi anlamalarını sağlamaktadır.

Drama, eğitim ve öğretimde yepyeni bir oluşumdur. Ezbere ve bilgi yığılmasına dayalı bir eğitim dizgesinde birey, çeşitli uygulamaların yaptırımlarından kurtulamamakta, bilgiyi arayarak, paylaşarak bulamamaktadır. İşte bu nedenle drama bir eğitim dizgesi için önemli bir gereksinimdir (Adıgüzel 1994, s. 22).

Bireylerin zorluklarla başa çıkabilmeleri, yaşadıkları toplumu daha iyi düzeylere getirmede itici güç oluşturmaları hedefleniyorsa, verilen eğitimin niteliği yükseltilmelidir. Bireylerin yaratıcılık, kendine güven, bağımsız düşünebilme gibi becerileri üst seviyeye çıkarılması hedeflenmelidir.

Eğitimde dramanın amacı, öğrencinin yaratıcılığını harekete geçirmek, kendini ifade edebilmesini sağlamak, kendini tanımasına ve yaşamı çok yönlü algılamasına yardımcı olmak, ifade gücünü artırmaktır.

Drama bir yaşam felsefesidir. Yaşayarak ve yaşatarak öğreten bir felsefedir. Drama; tiyatro, sinema gibi kişiyi aktif kılan bir alandır. Böylece çocuk drama yoluyla öğrenmeyi kolaylaştırır ve hayatı oyunla öğrenmeye başlar.

Dramanın kökeninde oyun vardır. Drama ile oyun iç içedir. Çocuk drama etkinliğini genellikle oyun olarak algılar ve böyle algıladığı için de tüm enerjisini ve dikkatini oyun sırasında olduğu gibi bu etkinlik üzerinde yoğunlaştırır. Böylece çocuk hem oyun oynamış hem de birçok kavram, konu ve sosyal davranışları daha etkili olarak öğrenme şansını elde etmiş olur (Ömeroğlu, E. Ersoy, Ö. Şahin Tezel, F. Kandır, A. ve Turla, A. 2007, s.16).

Oyunun, çocuğun dünyasında toplumsallaşma ve kişilik gelişimi açısından önemli bir yeri vardır. Eğer, oyun sırasında çocuğu izlerseniz çocuğun davranışlarından birçok özelliğini anlayabilirsiniz. Oyun dramanın vazgeçilmez bir parçasıdır. Drama yönteminin başarısı da dramanın oyun haline getirilmiş eğitim olmasından gelir.

Okul öncesi dönemin nitelikli vatandaş yetiştirilmesi konusunda kritik bir dönem olduğu kabul edilirse bu dönemde çocuğun alacağı eğitimin önemi de vurgulanmaya değerdir. Drama, okul öncesi dönemdeki çocuğun etkili ve kalıcı öğrenmesini destekleyecek bir öğrenme yöntemi olarak kabul edilmektedir.

Çocuklarla drama uygulayan öğretmenin, yöntemin gerektirdiği davranışlara sahip olması eğitim ve öğretimin niteliğini belirler. Bu nedenle sınıf içi etkinlik faaliyetlerinde öğretmenin drama bilgisi önemlidir (Önder, 2009, s.53).

Bu nedenle bu araştırma okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemini ne düzeyde kullandıklarını belirlemeye yönelik bir çalışmadır.

Altındağ İlçesinde okul öncesi eğitim kurumlarına yönelik yapılan araştırmalarda drama yönteminin kullanılma durumu ve okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterlilik düzeylerine yönelik bir çalışmanın olmaması bir problem olarak görülmüş ve okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterliliklerinin belirlenmesi amacıyla bir çalışma yapılması ihtiyacı duyulmuştur.

Bu araştırma, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterliliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada tarama

modeli kullanılmıştır. Araştırmanın hedef evrenini Türkiye genelinde bulunan okul öncesi öğretmenleri, ulaşılabilir örneklemini Altındağ İlçesinde görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın hedefi doğrultusunda araştırmacı tarafından bir anket geliştirilmiştir. Anket veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

1.1. Problem Durumu

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin yaratıcı drama alanındaki yeterlilikleri ve bu yöntemi uygulama becerileri hangi düzeydedir?

Belirlenen problem cümlesi doğrultusunda; drama alanında öğretmenlerin hazır bulunuşluk durumlarını, öğrenme sürecinde dramayı etkili bir şekilde kullanabilme düzeylerini belirleyebilmek amacıyla aşağıda belirtilen alt problemlerin cevapları aranmıştır.

1.1.1. Alt problemler

Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin;

1. Drama etkinliklerindeki yeterlilikleri ne düzeydedir?
2. Derste drama yöntem ve tekniklerini uygulama, kullanma düzeyleri nasıldır?
3. Drama yöntem ve tekniklerini uygulamada en çok karşılaştıkları güçlükler nelerdir?
4. Kullandıkları drama yöntem ve tekniklerinin kişisel gelişime katkı durumu hangi düzeydedir?
5. Dramaya dair yeterlilikleri ve uygulama düzeyleri drama ile ilgili almış olunan eğitime göre farklılık gösteriyor mu?
6. Drama tekniklerini ders etkinliklerinde kullanmaları eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
7. Drama ile ilgili almış olunan eğitim ile drama çalışmalarında başka birinden yardım almaları arasında nasıl bir ilişki vardır?
8. Drama tekniklerini ders etkinlikleri içerisinde kullanmaları öğretmenlik mesleğindeki hizmet süresine göre farklılık gösteriyor mu?

9. Drama teknikleri hakkında bilgi sahibi olmaları ile mezun olunan bölüm arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Ders etkinliklerinde kullanmaları eğitim durumuna göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

10. Çalışılan okulun sosyo-ekonomik düzeyi ile sınıflarda drama etkinlikleri için kullanılacak materyaller arasında farklılık var mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterliliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma sonucunda elde edilecek veriler, Altındağ ilçesinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemine ilişkin donanımları, yeterliliklerinin belirlenmesi, drama çalışmalarının geliştirilmesi ve anaokulu öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitim programlarının içeriğinin tespit edilmesinde önemli katkılar sağlaması, bu konuda yapılacak araştırmalara kaynak oluşturması açısından önemlidir.

1.4. Varsayımlar

- 1) Derlenen bilgilerin gerçeği, örneklem grubunun evreni yansıttığı varsayılmaktadır.
- 2) Anket sorularını cevaplayan öğretmenlerin sorulara gerçekçi cevaplar verdiği varsayılmaktadır.
- 3) Mevcut durumun anket sonuçlarıyla gerçekçi bir şekilde ortaya konulduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda belirtilmiştir;

- 1) Altındağ ilçesi özel ve devlet anaokullarında çalışan okul öncesi öğretmenleri ile

- 2) Altındağ ilçesinden seçilecek okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi Bölümü, Lisans ve Ön Lisans mezunu okul öncesi öğretmenleri ile
- 3) 2019-2020 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

- Okulöncesi Eğitim: Okulöncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli roller oynayan; bedensel, psiko-motor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitimle kişiliğin şekillendiği gelişim ve eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır (Aral, 2002).
- Drama: İçinde eylem olan, bir ya da birden çok bireyin birbirleriyle, doğayla ya da başka nesnelerle etkileşim içerisinde yaşadıkları içsel ve dışsal devinimler ve onların yaşam durumlarını geniş ölçüde içeren etkinlikler olarak tanımlanmıştır (Adıgüzel, 2012, s. 11).

1.7. İlgili Araştırmalar

Solmaz (1997), “6 Yaş Grubu Çocukların Alıcı ve İfade Edici Dil Gelişimine Yaratıcı Drama Eğitiminin Etkisi” adlı araştırmasını ilköğretim 6 yaş grubu toplam 104 çocuk üzerinde yürütmüştür. Araştırma sonucunda yaratıcı drama eğitiminin hem kız hem de erkek çocukların alıcı ve ifade edici dil gelişimine olumlu etki ettiği sonucuna ulaşılmış, yaratıcı drama derslerinin eğitim modeli olarak kullanılması gerektiğini önerilmiştir.

Yaya (2000), “İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Becerilerini Geliştirmede Dramanın Etkisi” başlıklı yüksek lisans tezinde ilköğretim öğrencilerinin sosyal becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama çalışmalarının etkili bir yöntem olduğunu belirtmiştir.

Gürol (2002), “Okulöncesi Eğitim Öğretmenleri İle Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Eğitimde Dramaya İlişkin Kendilerini Yeterli Bulma Düzeylerinin Belirlenmesi” adlı araştırmasıyla, okulöncesi öğretmenleri ve okulöncesi öğretmen adaylarının eğitimde dramaya ilişkin görüş ve yeterlilik düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Gürol’un

araştırma bulgularına göre; drama öğretmeninin; hizmet içi, lisans ve lisansüstü eğitimleri yoluyla yetiştirilmesinin uygun olduğu belirtilmiştir. Drama eğitiminde en çok karşılaşılan sorunlar arasında fiziksel yetersizlik, araç-gereç temini/üretimi ve uygulama eksikliği olduğu tespit edilmiştir. Hizmet içi eğitimlerin sayıları, süresi, içerikleri artırılarak öğretmenlere nitelikli eğitimler verilmeli, etkinlikler düzenli ve planlı bir şekilde yürütülmeli ve bu eğitimler bölgede yaygınlaştırılmalıdır sonucuna ulaşmıştır. Öğretim elemanlarının öğretmen adaylarına göre drama eğitimi konusunda daha yeterli olduğunu tespit etmiştir. Programlarda drama dersi, gerekli dersler arasındadır. Drama dersini bu alanda yetmiş eğitimciler, tiyatro eğitimi almış kişiler, anaokulu ve sınıf öğretmenleri vermelidir. Gürol, “ Öğretmenler arasında drama dersinin gerekliliği konusunda ortak düşünce yoktur. Öğretmenlerin üniversite değişkeni, hizmet süresi, uygulama düzeyi açısından aralarında anlamlı fark yoktur. Öğretmenlerin görev yaptığı okul türü değişkenine göre anlamlı bir fark yokken görev yaptığı okulun sosyo-ekonomik düzeyi değişkenine göre nitelikleri bilme ve gerekli görme düzeyleri arasında anlamlı farklar olduğu görülmüştür.” düşüncelerini bu çalışmada ifade etmiştir.

Dalbudak (2006), “Anaokulu Öğretmenlerinin Drama Etkinliklerini Kullanmaları Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmasıyla; öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemine ilişkin yeterlilik ve uygulama düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Ayrıca bu çalışmada Dalbudak, öğretmenlerinin drama yeterlilik düzeylerini belirleme, öğretmenlerin eğitim durumu, mezun oldukları bölüm, yaş, hizmet süresi, drama eğitimi alma durumu ve çalıştıkları yaş grubu değişkenleri ile öğretmenlerin eğitim programlarında drama etkinliklerine yer verme durumu değişkenleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını incelemiştir. Araştırma, Ankara il merkezinde 20 bağımsız anaokulunda görev yapan 113 öğretmen üzerinde yürütülmüştür. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan "Öğretmenlerin Drama Etkinliklerini Kullanma Durumlarının Değerlendirilmesi Anketi" ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; anaokulu öğretmenlerinin eğitim durumunun drama etkinliğinde kullanılan aşamalara ve drama etkinliğinde aile katılım çalışmalarına yer verme durumu üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmüştür. Öğretmenlerin eğitim durumu, mezun oldukları bölüm, yaş, hizmet süreleri, drama eğitimi alma durumu ve çalıştıkları yaş grubu değişkenleri hususlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Göncü (2009), “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri İle Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum ve Yeterliliklerinin

Karşılaştırılması” adlı çalışmasıyla okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına dair tutum ve yeterliliklerini karşılaştırmayı amaçlamıştır. Araştırma grubunu, Ankara’da devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan 50 anasınıfı ve 50 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS veri analiz programı ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi çocuk gelişimi yeterlilik düzeyleri olumlu olmasına rağmen, müzik bilgileri konusunda eksikliklerden kaynaklı müzik çalışmalarında yeterli olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ancak çoğunluğunun kendi eksikliklerini görme konusunda objektif oldukları gözlemlenmiştir. Öğretmenlerin kurs, hizmetçi çalışmalarla bu açığı kapatma gayreti içinde oldukları görülmüştür. Müzik öğretmenleri kendilerini müzik eğitimi bilgisinde yeterli görmektedirler. Ancak okul öncesi dönemindeki çocukların gelişim özellikleri konusunda eksik olduklarını ifade etmişlerdir. Müzik öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitime yönelik çalışmalara katıldıkları belirlenmiştir.

Karacil (2009)’in, “İlköğretim 1.Kademedeki Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi” başlıklı araştırma sonuçlarına göre, ders etkinliklerinde uygulanan yaratıcı drama çalışmaları dersin anlaşılmasını olumlu yönde etkilemiştir. Geleneksel yolla işlenen derslere göre daha zevkli ve öğrenci katılım seviyesi yüksektir. Karacil, yaratıcı drama çalışmalarının öğrencinin akademik başarısını artırmada etkili bir yöntem olduğunu belirtmiştir.

Aldağ (2010), “Yaratıcı Dramanın Dil Öğreniminde Motivasyonu Artırma Üzerindeki Etkisi” başlıklı çalışmasıyla yaratıcı dramanın dil öğreniminde motivasyonu artırma üzerindeki etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda; dil öğretiminde yaratıcı drama uygulamalarının motivasyonun ve konuşma becerilerinin artırılması açısından deney grubu ile kontrol grubu arasında önemli farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Fenli (2010), “Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumları (MAKÜ örneği)” adlı araştırmasını, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2008-2009 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinin yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından farklılık oluşturup oluşturmadığını belirlemek amacıyla yapmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı son sınıfta öğrenim gören toplam 232 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, Adıgüzel

(2006) tarafından geliştirilen “Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının yaratıcı drama tutumları ve yeterlilik düzeyleri ile kişisel bilgiler formu aracılığıyla yaş, öğretim türü, drama eğitimi alma durumu değişkenleri arasında bir ilişkinin olup olmadığı incelenmiştir. Öğretmen adaylarına dönem başı ve dönem sonunda olmak üzere iki defa uygulanan bu ölçekle öğrencilerin yaratıcı drama dersini aldıktan sonra yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarında farklılık olup olmadığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenliği adaylarının cinsiyet ve öğretim türüne göre yaratıcı drama dersine yönelik tutumları yaşlarına ve mezuniyet derecelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Yaratıcı drama dersini teorik düzeyde alan öğrencilerin pratik düzeyde alan öğrencilere göre daha yetersiz oldukları görülmüştür.

Tutuman (2011), “Türkçe Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Uygulama Yeterlilikleri” adlı araştırmasında amaç; Türkçe öğretmenlerinin eğitimde yaratıcı drama etkinliklerini uygulama düzeylerini tespit etmektir. Araştırmada çalışma grubunu, İzmir il merkezinde yer alan ve tabakalama yöntemiyle belirlenen 57 ilköğretim okulunda çalışan 131 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Türkçe öğretmenlerinin eğitimde yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılan araştırmada “Yaratıcı Drama Yeterlilik Anketi” uygulanmış, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme soruları kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre;

Türkçe öğretmenleri arasında yaratıcı drama konusunda yeterlilik bakımından yüksek olanların drama ile ilgili eğitim aldıkları görülmüştür. Deneyim sahibi olduklarından derste yaratıcı drama uygulamalarını kolaylıkla gerçekleştirebildiklerini ifade etmişlerdir. Yaratıcı drama dersiyle işlenen derslerin daha eğlenceli ve akılda kalıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaratıcı drama konusunda kendilerini yetersiz gören öğretmenler, daha önce bu dersle ilgili bir eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Dersi daha zevkli hale getirmek ve dikkat çekmek amacıyla öğretmenlerin bu yönetime başvurdukları sonucuna ulaşılmıştır.

Yazıcı & Demiroğlu (2013), “Eğitimde Drama” adlı çalışma okul öncesi öğretmen adaylarının eğitimde yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılan nicel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu Dicle Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı 2. sınıfta eğitim görmekte olan 60 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin analizinde tarama (survey) yöntemi

kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak okul öncesi öğretmen adaylarının drama yöntemine yönelik öz yeterlik düzeylerini belirlemek amacıyla “Drama Yeterlilik Anketi” kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda drama dersinin eğitim öğretim programında yer alması ve drama ders süresinin artırılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmış, Drama derslerinde fiziksel mekân yetersizliği ve araç-gereç temininde yaşanan problemler dile getirilmiştir.

Akyel & Çalışkan (2013), “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Drama Yöntemi Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmaları okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin eğitimde drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlilik algılarını belirlemek amacıyla yapılan bir çalışmadır. Araştırmada çalışma grubunu Kırşehir Milli Eğitim Müdürlüğünde görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada Karadağ, Çalışkan, Korkmaz ve Yüksel (2008) tarafından geliştirilen “Drama Lideri Olarak Öğretmen ve Eğitimsel Drama Uygulama Yeterliği Ölçeği”, veri analizinde kullanılmıştır. Verilerin çözümünde ise SPSS 15.00 programı kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin dramayı planlama aşamasında kendilerini çok fazla yeterli görmedikleri, dramayı gerçekleştirme, değerlendirme sürecinde kendilerini çoğu zaman yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Kıdam (2013), “İlköğretim Okullarında Görevli Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Öğrenme-Öğretme Sürecinde Drama Yöntemini Kullanma Düzeylerinin Belirlenmesi: Kırşehir İli Örneği” adlı çalışma, Kırşehir ilinde görev yapan Fen ve Teknoloji dersi öğretmenlerinin eğitimde yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılan bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Kırşehir merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan 65’i erkek toplam 118 Fen ve Teknoloji dersi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda fen ve teknoloji öğretmenlerinin % 58,7sinin drama teknikleri ile ilgili bilgi sahibi oldukları, % 49,6sının eğitim öğretim sürecinde drama tekniklerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırma, Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin drama yeterlilik düzeylerini belirme, öğretmenlerin eğitim durumu, mezun oldukları bölüm, yaş, hizmet süresi, drama eğitimi alma durumu ve çalıştıkları yaş grubu değişkenleri ile öğretmenlerin eğitim programlarında drama etkinliklerine yer verme durumu değişkenleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını incelemiştir. Araştırma sonucunda drama tekniği olarak erkek öğretmenlerin daha çok altı şapkalı düşünme tekniği ile istasyon tekniklerini kullandıkları görülmüştür. Benzetim tekniğinin ise daha çok eğitim fakültesi mezunu öğretmenler tarafından kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çetingöz (2014)'ün yaptığı “Ana Sınıfı Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Etkinliklerini Uygulamaya Yönelik Yeterlik Algıları” başlıklı çalışmada, ana sınıfı öğretmenlerinin eğitimde yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılan nitel bir çalışmadır. Araştırmaya 2011-2012 güz yarıyılı döneminde, İzmir il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan toplam 16 ana sınıfı öğretmeni katılmıştır. Öğretmenlerin tutumlarını belirlemek için yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak bireysel görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonucunda ana sınıfı öğretmenlerinin yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterliliklerinin üst düzeyde olduğu belirtilmiş ve ayrıca hizmet içi eğitimin sayısı ve süresi artırılmalı sonucuna varılmıştır.

Aslan (2014), “Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi” isimli araştırmasında Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim görmekte olan Sınıf, Sosyal Bilgiler, Türkçe ve Fen Bilgisi öğretmeni adaylarının eğitimde dramaya ilişkin görüş ve öz yeterlik düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2013-2014 eğitim-öğretim yılında 1. 2. 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören 468’i Sınıf, 401’i Sosyal Bilgiler, 311’i Türkçe ve 188’i Fen bilgisi olmak üzere toplam 1368 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada Can ve Cantürk-Günhan (2009) tarafından geliştirilmiş olan 5’li likert tipte hazırlanan ve 47 maddeden oluşan "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre yaratıcı drama dersi alanların, bu dersi almayanlara göre tutumlarında anlamlı bir değişim olduğu saptanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre hazır bulunuşluk seviyelerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Güler (2015) “Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algı Düzeyleri ve Görüşleri” başlıklı araştırmasında; 2012-2013 eğitim öğretim yılında Kars’ın merkez ve ilçelerinde çalışan Sınıf, Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Müzik, Görsel Sanatlar, Beden Eğitimi ve İngilizce branşlarındaki öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Öğretmenlerin drama yöntemine yönelik özyeterlik düzeylerini belirlemek amacıyla Can ve Cantürk-Günhan (2009) tarafından geliştirilen "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz Yeterlik Algısı Ölçeği" verilerin analizinde kullanılmıştır. Araştırma, evrenden rastgele örneklem seçimi yöntemiyle seçilen toplam 239

öğretmene uygulanmıştır. Araştırmada 11 öğretmenle görüşme metodu kullanılarak veriler elde edilmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan veriler uygun istatistik programları kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların kişisel özelliklerinin belirlenmesinde tanımlayıcı istatistiksel analizler için frekans ve yüzde teknikleri kullanılmıştır. Analiz aşamasında araştırma sorularına yönelik bağımsız örneklem testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin, drama yöntemine ilişkin kişilik özellikleri, drama etkinlikleri ve öğrenme durumlarına ilişkin yeterlilikler, drama etkinliklerinin değerlendirilmesine yönelik yeterlilikleri, bilme ve uygulama düzeylerinde yeterli oldukları görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre drama uygulama düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre drama yöntemini kullanmaya ilişkin öz yeterlik düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çelikkaya & Koç (2015) “Sınıf ve Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Drama Yöntemine İlişkin Yeterlilikleri” başlıklı çalışmada , Sınıf ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin, drama yöntemine ilişkin yeterlilik ve tutumlarını araştırmıştır. Bu çalışmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Kırşehir ilinde görev yapan 310 Sınıf öğretmeni ve 106 Sosyal Bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem grubunu 84’ü Sosyal Bilgiler, 135’i 4. sınıf ve 5. sınıf öğretmeni olan toplam 219 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmacı tarafından geliştirilen “Drama Yöntemi Tekniklerine İlişkin Yeterlilikler” veri toplama ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 15.00 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda araştırmacılar, öğretmenlerin drama uygulama çalışmalarında en fazla canlandırma tekniğini en az ise istasyon tekniğini kullandıklarını, drama aşamalarına ilişkin bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

Uzun (2016), “Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Yöntemine Yönelik Tutum ve Özyeterlilikleri İle Hayat Bilgisi Dersinde Kullanımına İlişkin Görüşleri” adlı araştırmasında; Kırşehir İl merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemine yönelik tutumlarını, özyeterlilikleri ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma, 101 sınıf öğretmeni üzerinde yürütülmüş olup öğretmenlerin yaratıcı dramaya yönelik tutumlarını ölçmek için Okvuran (2000) tarafından geliştirilmiş olan "Yaratıcı Drama Tutum Ölçeği (YDTÖ)" ve Can ve Cantürk-Günhan (2009) tarafından geliştirilmiş olan "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Özyeterlilik Algısı Ölçeği" verilerin analizinde kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlilikleri ve bu

özyeterlikleri ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiyi eğitimde drama yöntemi hakkında görüşlerini açık uçlu ve kapalı uçlu sorular aracılığı ile ortaya çıkartılmasını amaçlamıştır. Uzun, yaratıcı dramının hayat bilgisi dersinde kullanımına ilişkin araştırmasında yaratıcı drama ile yapılan hayat bilgisi derslerinin, geleneksel yolla yapılan hayat bilgisi derslerine göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çelik (2017)'in "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Öz yeterliklerinin İncelenmesi" konulu yüksek lisans tezinde okul öncesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemine ilişkin yeterlilik ve uygulama düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada betimleyici ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2013 yılında okul öncesi eğitimi lisans programına devam eden drama dersi almış 216 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri "Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Özyeterlik Ölçeği" ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmen adaylarının drama yöntemini kullanmaya yönelik tutumlarının cinsiyet açısından değişmediği ancak, sınıf düzeyi açısından değiştiği sonucuna varılmıştır.

İşyar (2017)'in "Sınıf Öğretmenlerinin Eğitimde Drama Kullanımına İlişkin Yeterlik Algıları ve Drama Kavramına Yönelik Metaforları İle Görüşlerinin İncelenmesi" isimli araştırmasında, Mersin il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin drama yeterlilik düzeylerini belirlemek, öğretmenlerin eğitim durumu, mezun oldukları bölüm, yaş, hizmet süresi, drama eğitimi alma durumu ve çalıştıkları yaş grubu değişkenleri ile öğretmenlerin eğitim programlarında drama etkinliklerine yer verme durumu değişkenleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını incelemiştir. Öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlikleri ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiyi eğitimde drama yöntemi hakkında görüşlerini açık uçlu ve kapalı uçlu sorular aracılığı ile ortaya çıkartılmasını amaçlamıştır. Araştırma, tarama (survey) modellenli betimsel bir araştırmadır. Bu araştırmanın evrenini Mersin ilinde 4 merkez ilçede görev yapan 2137 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2014 -2015 eğitim öğretim yılında evrenden 'tabakalı küme örnekleme' yöntemiyle hinterlandlara göre belirlenmiş merkez okullardan seçilen 441 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler "Kişisel Bilgi Formu", Tanrıseven (2013) tarafından geliştirilen "Eğitimde Drama Kullanımına İlişkin Yeterlik Algısı Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan "kapalı uçlu sorular formu", "açık uçlu sorular formu" ve "metafor formu" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS,17,0 programı ile kullanılmıştır. Analizler sonucunda veriler normal dağılım

gösterdiğinden parametrik testler kullanılarak kapalı uçlu sorular için frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Miles ve Huberman'ın güvenilirlik katsayısı nitel verilerin içerik analizinde hesaplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlikleri ve bu özyeterlikleri düzeylerinin ortalamanın üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alt boyutlar incelendiğinde ise drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlik düzeylerinin cinsiyet değişkeni açısından değiştiği ve anlamlı farklılıklar ortaya çıktığı görülmüştür. Dramanın öğrencinin kişisel gelişimini sağlamada etkili bir yöntem olduğu, yaparak ve yaşayarak öğrenme modelinin eğitime olumlu katkısı bulunduğu görüşlerine ulaşılmıştır. Dramanın, yaşamın kendisi olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Ayrıca bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemini derslerinde uygulama konusunda kendilerini orta düzeyde yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin drama etkinliklerinde, genellikle yaratıcı drama yöntemini uygularken oyun oynatma, canlandırma, rol yapma gibi tekniklerden yararlandığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin etkinlikleri uygulama sürecinde karşılaştıkları problemler arasında sınıf mevcudunun uygun olmaması, zaman ve mekânın yetersiz olması, öğrencilerin katılımlarındaki yetersizlik gibi şikâyetler dile getirilmiştir. Katılımcılar yaratıcı drama yöntemiyle ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim ya da kurs almadıklarını belirtmişler, düzenlenecek olan herhangi bir hizmet içi eğitim ya da kurslara katılmak istediklerini ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerinin öz yeterlik seviyeleri; hizmet yıllarına, okuttukları sınıflara, yaşlarına ve mezuniyet derecelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

Ülkemizdeki en yaygın tanıma göre eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik yönde değişiklik meydana getirme süreci olarak ifade edilmiştir. Okul öncesi dönemi ile başlayan eğitim kişinin yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir.

2.2. Okul Öncesi Eğitim

Bireylerin gelişiminde önemli bir rolü olan okul öncesi eğitimin amacı; çocukların bedensel, zihinsel, duygusal gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını, onların ilköğretime hazırlanmasını sağlamaktır. Okul öncesi dönemin tanımına ve önemine dair çeşitli bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

XIV. Milli Eğitim Şurası'nda (1993, s. 3) okul öncesi eğitimin tanımı ve kapsamı şu şekilde ifade edilmiştir: “Okul öncesi eğitimi, 0-72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkânları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitimin bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim sürecidir”.

Oğuzkan ve Oral'a (1997: 2) göre okul öncesi eğitim; “doğumdan, ilkokulun başlangıcına kadar olan çocukluk yıllarını içine alan; bu yaş çocuklarının bireysel özelliklerine ve gelişimsel düzeylerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanakları sağlayan; onların tüm gelişmelerini toplumun kültürel değerleri ve özellikleri doğrultusunda, en iyi biçimde yönlendiren bir eğitim sürecidir.”

Aral, Kandır ve Can Yaşar’a göre (2000: 15) okul öncesi eğitim; “çocuğun doğduğu günden ilkokula başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli bir yeri olan, bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, verilen eğitimle kişiliğin şekillendiği gelişim ve eğitim sürecidir.”

Okul öncesi dönem insan yaşamının temelini oluşturur. Bu dönem, onun gelecekteki hayata bakış açısını da önemli ölçüde etkiler. Bireylerin edindikleri bilgi, beceri, tutum ve davranışların temeli bu dönemde atılır. Yetişkin dönemindeki kişilikleri bu dönemde şekillenir. Bu dönem, araştırmacılar için çocuğun yüksek öğrenme potansiyeline sahip olduğu bir dönem olarak görülmektedir. Uygun fiziksel ve sosyal çevre koşullarında ve sağlıklı etkileşim ortamında yetişen çocuklar, daha hızlı ve başarılı bir gelişim gösterirler. Gelişimin son derece hızlı olduğu bu dönemde gerekli ortam ve fırsatlar yaratılarak çocukların gelişimleri desteklenmez ise yaşamın ileriki dönemlerinde bu eksiklerin giderilmesi mümkün olmayabilmektedir “Destekleyici çevre ve aile faktörleri yaratıcılığı olumlu biçimde etkilerken, olumsuz koşullar yaratıcılığı kısıtlayabilir” (Aral & Duman, 2014).

2.3. Drama Eğitimi

Günümüzde okul öncesi eğitimden başlayarak üniversite ve lisansüstü eğitime kadar bütün eğitim kademelerinde drama çalışmaları yapılmaktadır. Temelinde hayal kurma, yaratıcılık ve kişisel gelişimi barındıran drama eğitimi, kişilerin hayatları boyunca yaşamlarının her sürecinde faydalanabilecekleri bir alandır.

Türkçede tam bir karşılığı bulunmayan “drama” sözcüğü, Yunancada yapmak, etmek, eylemek anlamında kullanılan “dran” sözcüğünden türetilmiştir (Adıgüzel, 2015).

Drama; tiyatro, rol oynama, dramatize etme, eğitsel drama, eğitici drama, eğitimde drama, eğitimde yaratıcı drama gibi kavramlarla açıklanmaya çalışılmaktadır. Genel geçerliliğini oluşturmak ve kavramı en geniş kapsamla açıklamak için "eğitimde yaratıcı drama tanımlaması yerinde olacaktır. Yaratıcı drama kavramı Türkiye’de ortaya atıldığından bugüne kadar tartışılmaktadır. Kendi içinde çelişkiliymiş gibi duran iki terim, alan uzmanlarını bile zaman zaman zora sokmaktadır. "Dramanın kendisinde yaratıcılık yok mu ki, bir de 'yaratıcı' sözcüğü ile pekiştirilmek isteniyor?" sorusu alan uzmanlarınca da tartışılmaktadır. Yaratıcılığın dramadan ayrı belirtilmesinin nedeni, bireysel yaratıcılığın

öne çıktığı, bir oyun yazarının yazdığı oyun metnini oynamak yerine, katılımcıların oluşturduğu, yazılı veya doğaçlama metinler söz konusudur. Bu metinler, gerektiğinde inceleme, gözlem veya araştırma sonunda oluşturulur. Yaratıcı düşüncelerin yaşama geçirildiği görülür.

Yaratıcılık sözcüğüne farklı alanlarda farklı anlamlar yüklenir. Yaratıcılığa ilişkin olarak San (1991) aşağıdaki düşünceleri açıklar:

“Yaratıcılık 'şeyler' arası daha önceden kurulmamış ilişkileri kurup ortaya çıkarmaktır. Yaratıcılık süreci tüm duyuşsal ve düşünsel ekinlikler ile her çalışma ve uğraşın içinde vardır. Yaratıcılık yalnız sanatsal süreçlerde ya da sanat eğitimi ve öğretimine ilişkin rol oynayan bir yeti olmayıp insan yaşamının ve insanlığın evriminin tüm yönlerinde yer alan temel bir yetenektir. İnsan tarafından tamamlanmış her işte yaratıcılık temel bir öge olarak bulunmaktadır.”

Drama, bireylerin kendilerinde var olan yaratıcılıklarının gelişimini desteklemekte, hayal güçlerini geliştirmekte, gelişimsel özelliklerine ilişkin beceriler kazandırarak çok yönlü gelişim göstermelerine olanak vermektedir. Bireysel gelişim için yararlı olan bir yöntemdir. Drama yardımıyla insanların kendilerini ve çevrelerini yüzeysel değil derinlemesine ve evrensel boyutlarda görmesi sağlanmaktadır (Aral ve ark. 2000; Bakaya, 2000; Gönen ve Uyar Dalkılıç, 1999). Ayrıca drama çalışmalarında anne-baba-çocuk ilişkileri, okul aile ilişkileri, kent yaşamı ve sorunları, çevre sorunları gibi konular ele alınarak katılımcılar bu konularda bilgilendirilmekte, çözüm yolları bulma gibi amaçlara yönlendirilmektedirler (San, 1996).

Drama çalışmaları, katılımcılara çeşitli sosyal rolleri ve sosyal problemleri inceleme fırsatı vermektedir. Farklı sosyal problemlerin canlandırılması bireylerin, toplumu ve toplumdaki ilişkileri daha iyi anlamalarını sağlamaktadır. Bu etkileşimler sırasında problemlerin çözüm yolları da irdelenmekte, böylece katılımcılar problem çözmeye yönelik çalışmalardan deneyim sahibi olmaktadır (Önder, 2009).

Drama çalışmalarında genellikle yazılı bir metin yoktur, sahnelenmesi gerekmez. Liderin rehberliğinde katılımcılar yaşadıkları ve hayal ettikleri durumları yansıtır. Böylece katılımcıların kendilerinde var olan yaratıcılık ve estetik duyarlılıkları gelişmektedir.

Farklı yaşantıları tanıma, farklı rollere girerek farklı olay ve durumlarla ilgili deneyim kazanma, yaşamın çok yönlü algılanmasını ve araştırma isteğinin gelişimini sağlama, yaparak, yaşayarak öğrenme, öğrenilenlerin kalıcı olması drama çalışmaları sonucunda bireylerde olması beklenen kazanımlar arasında sayılabilir. Bu kazanımlar dikkate alındığında dramanın bireylerin gelişiminde önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

2.3.1. Dramanın Aşamaları

Yaratıcı drama, belirli aşamalara göre planlanır ve uygulanır. Bu çalışmalarda ne, niçin, ne zaman, nasıl, nerde, kim, kime (kimlerle) gibi sorulara verilebilecek yanıtlar yaratıcı drama sürecinin yapılandırmasını ya da izlenecek aşamalar zincirini oluşturur (Adıgüzel, 2006; Adıgüzel, 2014).

Drama sürecindeki aşamalar, “giriş, geliştirme ve sonuç” etkinlikleri biçiminde ve genel öğrenim süreçleri ile öğretim etkinliklerine koşut olarak düzenlenir. Bu düzenlemenin hemen her adımında öğretmenin ve öğrencilerin doğrudan katılımlarını örtük ya da açık olarak işe koşturmak yaratıcılığı temel ilke olarak ele almak, doğaçlama, canlandırma ve oyunlaştırmaları temel araçlar olarak kullanmak söz konusudur (Üstündağ, 2009).

Adıgüzel (2006), drama dersinin yapılandırılmasında izlenen aşamaları aşağıdaki gibi belirtmiştir:

- Isınma / Hazırlık
- Canlandırma
- Değerlendirme / Tartışma

Isınma –Hazırlık

Adıgüzel, bu aşamanın grup dinamiğini oluşturma ve bir sonraki aşamaya hazırlık niteliğinde olduğunu, ısınma sürecinde katılımcıların dikkatlerini yoğunlaştırması gerektiğini, bu aşamada daha çok beden hareketine geçtiği, hareket halinde olduğunu belirtmiştir. Bu aşamada gerekli durumlarda rahatlama çalışmaları da yapılabileceğini, gruplara ayrılarak, küçük grupların süreçlerle ilgili hazırlıkları, rolleri belirtmeleri, kullanılacak malzemeleri seçimlerini ifade eder.

Canlandırma

Canlandırma aşaması konu çerçevesinde bir başlangıç noktası olan, doğaçlama, rol oynama ve diğer tekniklerin kullanıldığı bir bölümdür.

Öğrenciler doğaçlama sürecinde deneyime rol içinde bireysel olarak, ikili gruplarla, küçük gruplarla, tüm sınıfla ve liderin role girmesiyle sahip olur. Role girmeden önce hem liderin hem de öğrencilerin şu soruların cevabını bilmesi gerekir (Baldwin 2013):

- ✓ Ben kimim?
- ✓ Diğerleri kim?

- ✓ Biz neredeyiz?
- ✓ Dramatik an nedir?

Değerlendirme / Tartışma

Bu aşama, drama çalışmalarında elde edilen sonuçların değerlendirildiği bölümdür. Genel olarak kazanımların hedefe hizmet edip etmediği tartışmalar bu aşamada yapılır. Konu ya da drama bilgisi ile diğer bilgilerin tartışıldığı bir aşamadır. Bu tartışmalar konuşarak olabileceği gibi rol içinde ya da rol dışında çeşitli yazma çalışmaları ile de (mektup, gazete çıkarma vb.) yapılabilir.

Öğrenilenlerin kazanıma dönüşüp dönüşmediği, sürecin özü, önemi ve ortaya çıkan oluşumlara yönelik duygu ve düşüncelerin paylaşılması bu aşamada gerçekleşir. Değerlendirme, tartışma, görüş alışverişleri şeklinde olabileceği gibi, rol içinde ya da mektup yazma, gazete çıkarma gibi rol dışı çeşitli yazma çalışmalarıyla da yapılabilir (Adıgüzel 2014).

Öğrenilenlerin gelecekte nasıl işe yarayacağı ve sürecin nasıl anlaşıldığı ve duyumsandığına ilişkin paylaşımlar da bu aşamada olur (Üstündağ, 2009).

2.4. Dramanın Faydaları

Oyun ve sanat bir çocuğun eğitimi, gelişimi ve kendini keşfetmesi için en iyi yöntemdir.

Drama; karar verme, yetkinleşme, demokratik tavır sergileme, eleştirel düşünme, kendini ifade edebilme gibi çok önemli kazanımlara sahiptir.

Drama, oyun ve doğaçlamaya dayanarak çocuğun sosyal iletişimini güçlendirirken, özgüven kazanmasına ve kendini ifade edebilmesine katkı sağlar. Çocukların yaratıcılığını geliştirir, kişiliğini güçlendirir ve onlara bir kimlik kazandırır.

Yaparak-yaşayarak bir öğrenme yöntemi olan drama, çocukların dünyayı daha iyi tanımları için etkili bir araçtır.

Hayal gücünü geliştirerek yaratıcılık ve estetik gelişimini sağlar. Kendini tanımasını sağlayarak iç tepki ve dürtülerden yararlanmayı öğretir. Kendine güvenme ve bağımsız düşünme ve karar verme becerisini geliştirir. İşbirliği yapabilme özelliğini geliştirerek sosyal ve psikolojik duyarlılık yaratır. Kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması ve o kişinin duygularını, düşüncelerini doğru olarak

anlamasını ve hissetmesini sağlar. Empati duygusunu geliştirir. Başkalarıyla olan benzerlik ve farklılıklarını keşfeder.

Bütün eğitimciler en etkili ve kalıcı öğrenme biçiminin ‘yaparak-yaşayarak öğrenme’ olduğu konusunda mutabıktırlar. İnsanlar yaparak-yaşayarak öğrendiği kazanımları hayatları boyunca zihinlerinin bir köşesinde muhafaza ederler.

Hangi yaş grubunda olduğumuz fark etmeksizin drama bizlere kendimizi tanıma ve kendimize güven noktasında en iyi yol gösterici olmaktadır. Utandığımız, cesaret bulamadığımız için ifade edemediğimiz her türlü durumu drama yöntemi sayesinde açığa çıkarmayı başaran bireyler sahip oldukları mevcut koşullarda artık çok daha verimli olmaya başlamaktadırlar.

Kendine güvenen, bağımsız düşünme, karar verme, empati kurma becerisi gelişmiş, kendini gerçekleştirme idealinde olan bireyler için yol arkadaşı olan drama, özellikle okul öncesi dönemden başlayarak hayatımızın her aşamasında bizler için hayati bir önem taşımaktadır.

Antepli (2014, s. 18–20) çalışmasında dramanın çocuk eğitiminde sağlayacağı yararları;

- Özgüven gelişmesine katkı,
- Bağımsız düşünme ve özgür karar verme,
- Duygularının farkına varılması,
- Yaratıcılığı ve düş gücünü geliştirme,
- Bilişsel becerileri geliştirme,
- Olumlu iletişim kurma,
- Grup içi etkileşimde olumlu katılımlar,
- Öğretmenle çocuk arasında olumlu ilişkiler kurmaya katkı,
- Demokrasi eğitime katkı, şeklinde sıralamaktadır.
- Yaratıcı drama etkinlikleri sayesinde konuşma becerileri etkin bir şekilde gelişmektedir, bu sebeple aktivite çeşitliliği ve zenginliği en üst düzeyde tutulmalıdır (Aytaş 2008, s.20).
- Çağdaş A. vd.(2003, s. 6) çalışmalarında çocukların oyun ve resim çalışmaları gibi dramatik etkinliklerle iç dünyalarını yansıttıklarını, oyun içerisinde gerçek hayatta

yapmak isteyip de yapamadıklarını gerçekleştirdiklerini, böylece rahatlama olanağı bulduklarını belirtmektedir. Yaratıcı dramının amaçlarından yola çıkıp yararlarına ulaşmak mümkündür, bu anlamada yaratıcı dramının amaçları ve yararları arasında bir bağlantı olduğu söylenebilir. Adıgüzel (2010a) yaratıcı dramının amaçlarını şu şekilde sıralamıştır:

- Yaratıcılığı ve hayal gücünü geliştirmek.
- Kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisini geliştirmek.
- Demokratik tutum ve davranışı geliştirme.
- Estetik davranışlar geliştirme
- Eleştirel ve bağımsız düşünebilme becerisi geliştirme.
- İşbirliği yapabilme-birlikte çalışma becerisi geliştirme.
- Sosyal duyarlılık yaratma
- Duygunun sağlıklı bir biçimde boşalımı ve kontrolü
- Dil gelişimi, sözel ve sözel olmayan ifade becerisi geliştirme

2.5. Drama Öğretmeninin Sahip Olması Gereken Özellikler

Drama etkinliklerinin başarılı olması ve hedeflenen kazanımın en üst düzeyde gerçekleştirilmesinde drama lideri veya öğretmenin rolü oldukça büyüktür.

Drama aktivitesinde zamanı yöneten, şekil veren kişi grubun lideridir. Drama öğretmeni süreci yönetirken çok dikkatli olmalıdır. Alan bilgisinin yanında yeterli pedagojik bilgi birikimine sahip olması gerekir. Bireyleri dikkatle gözlemeli. Öğrencilerle süreç içerisinde nasıl bir iletişim kuracağını iyi bilmelidir.

Öğretmen, programı çocukların gelişim özelliklerine, hedef davranışlarına, ilgi, istek ve yeteneklerine göre planlamalıdır. Çocukları özgür bir ortamda, eşit kabul ederek yaklaşmalı, sabırlı bir tutumla kendilerini ifade etmelerine olanak tanımalıdır (Çağdaş A. vd. 2003, s. 10). Okul öncesi ve ilköğretim düzeyindeki öğrencilere yönergeler birkaç kez hatırlatılmalıdır. Yönergenin doğru bir şekilde gerçekleştirilmesinde öğrencilerin gelişim düzeylerine dikkat edilmelidir.

Öğretmen sergilediği örneklerde doğallığı korumalı, aşamalı bir rahatlama ve yaratıcı güç ortaya koymalıdır. Öğrenciler arasında arkadaşça bir ortam oluşturmali, olumlu değerlendirmeler yapmalıdır (Aytaş, 2008, s.25-27).

Yaratıcı drama liderinin görevi sınıfta çocukların korkmadan kendilerini ifade edebilecekleri güvenli, psikolojik yönden rahat bir ortam yaratmaktır. Lider çocukları olduğu gibi kabul etmeli ve kendi duygularını ifade etmelerine izin vermelidir (Ömeroğlu, 1990).

Drama çalışmalarını yöneten öğretmenin sempatik olması gerekmektedir. Drama etkinlikleri esnasında çocukların düşüncelerinin yargılanmaması, onların etkinliklerden zevk almalarının ve daha fazla deneyim yaşamalarının sağlamlasının önemi bu konuda yapılan araştırmalarda özellikle vurgulanan noktalardır (McCaslin, 1984; Köksal-Akyol, 2003).

“Drama Hayatın Provasıdır” diyen Heathcote, dramaya öğretmen bakış açısından yaklaşır. Bu bakış açısına göre, yaratıcı drama öğretmenin farklı beceri ve yeterlikleri olması gerekmektedir. Buna göre drama grubu yöneten öğretmenin, yaratıcı düşünme, iletişim becerileri, sentez ve analiz düzeyinde düşünme, üst düzey bir kültür ve sanat bilimi birikiminin olması gerekmektedir (Okvuran, 2000).

Dramada bir organizasyon gereklidir. Bu nedenle grupla drama etkinlikleri yapılırken öncelikle göz önüne alınması gereken bazı koşullar vardır. Bunlardan biri de drama liderinde çeşitli vasıflar bulunmasının gerekliliğidir. Drama lideri çalışmaya liderlik eden kişidir. Bir lider gelişmeye açık, esnek bir kişiliğe sahip olmalıdır. Gözlem becerisi yüksek, yaşanan olayları anında analiz eden, sentezleyen, demokratik tutum sergileyen, öğrencilerin güven duygularının pekişmesine yardımcı, çok iyi bir dinleyici ve izleyici, grup üyelerine hakkaniyetle davranan, saygılı, anında karar verebilen özelliklere sahip olmalıdır. Drama çalışmalarında öğretmen veya liderin drama yeterliliklerinin yanında mümkün olduğunca diğer branşlarda da yeterli bilgi birikimine sahip olması gerekmektedir. Drama liderinin müzik ve tiyatro hazır bulunuşluk seviyesi dramatizasyon çalışmalarını olumlu etkileyecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, verilerin toplanması, veri toplama araçları, verilerin çözülmesinde kullanılan istatistiksel yöntemlere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, betimsel tarama modeline göre yapılandırılmış bir çalışmadır. Bu tür çalışmalar genellikle doğal çevre içinde gerçekleşmektedir. Bilindiği gibi betimsel yöntem veya diğer adıyla tarama yöntemi, günümüzde mevcut olan veya geçmişte olmuş bir durumu, olduğu şekliyle betimleyen araştırma yöntemidir (Karasar, 2008, s.77).

3.2. Örneklem

Araştırmanın örneklem grubunu Altındağ İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde bulunan bağımsız anaokulları ve ilkokulda bulunan anasınıflarında görev yapan 98 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma çalışmasında verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen ve içerisinde kişisel bilgilere ait sorularında yer aldığı “Drama Yeterlilik Anketi” kullanılmıştır. Kişisel bilgilerde okul öncesi öğretmenlerinin demografik bilgilerini belirlemek amacıyla; cinsiyetleri, yaşları, mesleki kıdemleri, öğrenim durumları ve mezun oldukları kurumlarla ilgili sorular yer almaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda, ilgili literatürlerde yer alan ve geçmişte yapılmış olan çalışmalardan yararlanılarak geliştirilmiş anket ise; drama uzmanı, ölçme değerlendirme uzmanı ve araştırmacı ile ortaklaşa

hazırlanmıştır. Veri toplama aracının güvenilirliğini saptamak için, uzman görüşlerine başvurulmuş, uzman önerileri doğrultusunda gerekli değişiklikler yapılarak son şekli verilen “Drama Yeterlilik Anketi” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan anket formu Ankara il merkezinde görev yapan 98 okul öncesi öğretmenine uygulanmıştır. Veri toplama araçları dağıtıldıktan sonra katılımcılara araştırmanın konusu, amacı ve veri toplama araçlarının içeriği hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmaya katılımda gönüllülük ilkesine uyulmuş, anketlerin uygulanması ve toplanması sürecinde gizlilik ilkesine özen gösterilmiştir.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Verilerin analizinde SPSS 22,0 programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılanların kişisel özellikleri ile ilgili tanımlayıcı istatistiksel analizler için frekans ve yüzde teknikleri kullanılmıştır. Büyüköztürk (2016)’e göre, korelasyon değerleri düşük (0-0,29), orta (0,30-0,69) ve yüksek (0,70-1) olarak sınıflandırabilir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu aşamasında anket formu ile ulaşılan bilgilerin istatistiksel sonuçları incelenmiştir. Aşağıda yer alan Tablo 1 ve Tablo 2’de okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul öncesi öğretmenlerinin bireysel özellikleri ve drama tekniği ile ilgili almış oldukları eğitim durumlarına yer verilmiştir.

Tablo 1

Altındağ İlçesi, Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerin Demografik Verilerine Ait Bulgular

Cinsiyet	N	%
Erkek	8	8,1
Kadın	90	91,9
Toplam	98	100,0
Yaş	N	%
20–25 yaş	13	14,0
26–30 yaş	37	37,2
31–35 yaş	31	31,0
36–40 yaş	12	12,3
41–45 yaş	2	2,0
45 ve üstü	3	3,5
Toplam	98	100,0
Eğitim Durumu	N	%
Lise	2	2,1
Meslek Lisesi	6	6,5
Yüksek Okul	7	7,6
Lisans	79	80,6
Yüksek Lisans	4	3,2
Toplam	98	100,0

Mezun Olunan Bölüm	N	%
Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü	81	82,6
Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü	13	13,3
Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi Bölümü	1	1,0
Meslek Liseleri Çocuk Gelişimi Bölümü	3	3,1
Toplam	98	100,0
Çalıştığınız okul öncesi eğitim kurumunu belirtiniz	N	%
Resmi	84	85,7
Özel	14	14,3
Toplam	98	100,0
Çalışmakta olduğunuz okul türünü belirtiniz	N	%
Anaokulu	69	70,0
Ana sınıfı	24	25,0
Uygulama Sınıfı	5	5,0
Toplam	98	100,0
Öğretmenlik mesleğindeki hizmet süreniz	N	%
5 yıl ve az	31	31,7
6–10 yıl	44	44,8
11–15 yıl	16	16,4
16–20 yıl	4	4,1
26 yıl ve daha yukarısı	3	3,0
Toplam	98	100,0
Okulunuzun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi nasıldır?	N	%
Yüksek	17	17,4
Orta	71	72,4
Düşük	10	10,2
Toplam	98	100,0

Tablo 1'e göre, araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin demografik bilgilerinin sonuçları incelendiğinde büyük bir çoğunluğun %91,9 ile kadın ve %8,1 ile erkek olduğu görülmüştür. Katılımcıların en fazla oran ile %37,2'sinin 26–30 yaş aralığında,%80,6'sı lisans mezunu oldukları görülmektedir. Mezun olunan bölümün istatistiksel dağılımları ise %82,6'lık en fazla oran ile okul öncesi öğretmenliği bölümü olarak görülmektedir. Araştırmaya katılanların çoğunluğu resmi kurumlarda (%85,7) ve anaokulunda (%70,0) çalışmaktadır. Okul öncesi öğretmenlerinin en fazla oran ile %44,8'inin 6–10 yıl arası hizmet süresine sahip olduğu ve çalıştığı okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyinin %72,4'ü orta olduğu görülmektedir. Buna göre okul öncesi öğretmenlerin çoğu kadınlardan oluşmaktadır. Kadınların annelik içgüdüğü taşımaları nedeniyle çocuklara daha yakın ve ilgililerdir. Çocukların, öz bakım becerilerinin gelişimine erkeklerden daha etkili oldukları düşünülebilir. Kadınların, çocuklara karşı daha duygusal ve içten yaklaşabilmeleri gibi nedenler meslek seçiminde etkili olduğu söylenebilir.

Okul öncesi ailelerin eğitime ve öğretmene olan tutumda öğretmen cinsiyetini önemli gördükleri aşikârdır. Aileler, çocuklarının okul öncesi öğretmen seçiminde tercihlerini erkek öğretmen yerine bayan öğretmen yönünde kullanmaktadır. Türkiye’de kadın ve erkeğin meslek seçimi düşünüldüğünde cinsiyet faktörü önemlidir. Erkekler mühendislik alanını tercih ederken, kadınlarda daha çok öğretmenlik mesleğini tercih etmektedir. İşte, bu sebepler dâhilinde okul öncesi öğretmenliğinde kadın sayısının erkeklere oranla daha fazla olduğu düşünülebilir.

Araştırmaya katılanların %85,7’si resmi, 14,3’ü özel kurumlarda çalıştıkları görülmektedir. Öğretmenlerin çoğunun özel kurumlar yerine devlet okullarını tercih etmelerinde; özel okullarda günlük çalışma saatlerinin ve iş yükünün fazla olması, bir sonraki seneye iş garantisinin olmaması, özel okullarda öğretmenlerin hem çalışma koşullarının daha ağır olması hem de iş devamlılığı garantisinin olmaması, sosyal haklarının kısıtlı olması ve tatil günlerinin az olması gibi sebepler sıralanabilir. Yukarıda belirtilen sebepler öğretmenlerin resmi kurumları daha çok tercih etmelerinde etkili olduğu söylenebilir.

Öğretmenlik mesleğinde geçen hizmet süresinde 6-10 yıl arası çalışanların sayısı %44,8’dir. Bu veri okul öncesi çalışanların çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu sonucuna götürebilir. Türkiye, genç ve dinamik bir nüfus yapısına sahip bir ülkedir. Bu özellik sonucu etkilemiştir.

Altındağ, Ankara’nın sosyo-ekonomik yapısı en karmaşık ilçelerinden biridir. Aydınlıkevler en gelişmiş semtleri arasındadır. Buna karşılık en eski gecekonduların bulunduğu Doğanstepe ve Hıdırlıkstepe gibi yerlerde yine bu ilçe sınırlarındadır. Öğretmenlerin çoğu sosyo –ekonomik düzeyi orta seviyedeki okullarda çalışmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %82,6’sı okul öncesi öğretmenliği mezundur. Daha kolay atanabilmek, iş sahibi olmak için çoğu öğrenci üniversite sınavı sonunda tercihini okul öncesi öğretmenliği olarak yapmıştır. Çünkü son on iki yıldaki MEB verilerine baktığımızda tüm eğitim kademeleri içerisinde en çok okul öncesi eğitimde okullaşma oranı artmıştır. Okul öncesi eğitimde yüzde 300 oranında bir artış söz konusudur. Bu bölümde mezun olanların sayısı çocuk gelişimi bölümüne oranla fazladır. Türkiye’deki üniversitelerde okul öncesi öğretmenliği bölümlerinin çocuk gelişimi bölümüne oranla yaygın olması da bu sonucu etkilemiştir.

Tablo 2

Altındağ İlçesi, Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Almış Oldukları Drama Eğitimine Ait Bulgular

Drama Tekniği ile İlgili Almış Olunan Eğitim Durumlarının Dağılımı	N	%
Mezun olduğum programda drama tekniğine yönelik ders aldım	84	84,7
Drama ile ilgili hizmet içi eğitim programına katıldım	7	8,1
Drama ile ilgili hiçbir eğitim almadım	7	7,2
Toplam	98	100,0
Okul Öncesi Drama Eğitimiyle İlgili Kurslara Katılmaya İstekli Olma Durumlarının Dağılımı	N	%
Her zaman	37	37,8
Genellikle	34	34,7
Ara sıra	20	20,4
Nadiren	7	7,1
Hiçbir zaman	0	0
Toplam	98	100,0
Drama Tekniğini Sınıf içi Etkinliklerde Kullanma Durumlarının Dağılımı	N	%
Her zaman	8	8,1
Genellikle	56	57,2
Ara sıra	31	31,6
Nadiren	2	2,1
Hiçbir zaman	1	1,0
Toplam	98	100,0
Drama Çalışmalarında Başka Birinden Yardım Alma Durumlarının Dağılımı	N	%
Her zaman	0	0
Genellikle	8	8,1
Ara sıra	29	29,4
Nadiren	38	39,0
Hiçbir zaman	23	23,5
Toplam	98	100,0
Drama Teknik ve Teknikleri İle İlgili Bilgi Düzeylerinin Yeterliliğine Yönelik Düşüncelerinin Dağılımı	N	%
Her zaman	2	2,0
Genellikle	35	35,7
Ara sıra	36	37,0
Nadiren	18	18,2
Hiçbir zaman	7	7,1
Toplam	98	100,0

Tablo 2’ye göre, katılımcıların %84,7’si mezun olduğu okuldan ders olarak yaratıcı drama aldığı %8,1’i drama ile ilgili hizmet içi eğitim aldığı %7,2’si drama ile ilgili hiçbir eğitim almadığı cevabını vermiştir.

Katılımcıların drama eğitimi ile ilgili kurslara katılmaya istekli olma durumu araştırıldığında; %37,8’i “her zaman”, %34,7’si “genellikle”, %20,4’ü “ara sıra”, %7,1’i “nadiren” cevabını vermiştir.

Araştırma sonucunda katılımcıların drama tekniğini sınıfta kullanma durumu analiz edildiğinde; %8,1’i “her zaman”, %57,2’si “genellikle”, %31,6’sı “ara sıra”, %2,1’i “nadiren”, %1,0’i “hiçbir zaman” cevabını vermiştir.

Drama çalışmalarında başka birinden yardım alma durumu araştırıldığında; %8,1’i “genellikle”, %29,4’ü “ara sıra”, %39,0’ı “nadiren”, %23,5’i “hiçbir zaman” cevabını vermiştir.

Katılımcıların drama teknikleri ile ilgili kendilerini yeterli görme durumu incelendiğinde; %2,0’ı “her zaman”, %35,7’si “genellikle”, %37,0’ı “ara sıra”, %18,2’si “nadiren”, %7,1’i “hiçbir zaman” cevabını vermiştir.

Katılımcıların sınıf içi etkinliklerde drama tekniklerini %99’u kullanmaktadır. Çünkü drama teknikleriyle eğitim ve öğretim faaliyetlerinde eğlenerek öğrenme söz konusudur. Drama, zevkli bir ortam yaratarak çocuğun oyun yoluyla öğrenmesini sağlar. Bu nedenle, öğretmenler sınıf içi etkinliklerde drama tekniklerinden faydalanmaktadır.

Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin %75,5’inin drama eğitimiyle ilgili açılacak kurslara katılmaya istekli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Değişen ve gelişen eğitim anlayışı içerisinde daha etkili, verimli olmak istemeleri onları kurslara katılmaya istekli kılmıştır. Bilgi, beceri, davranış kazanmak gibi sebepler kurslara karşı istekliliği artırmaktadır. Bu nedenle hizmet içi eğitim kursları öğretmenlerin kişisel gelişimlerini sağlamaları için önemlidir.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3’te araştırma çalışmasının birinci alt problemi “Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin drama teknik ve teknikleri hakkındaki bilgi sahibi olma durumu ne düzeydedir?” sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Anket sonucu elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin dram teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Bu sonucun oluşmasında yeterli sayıda hizmet içi eğitim kurslarının açılmaması etkili olmuştur.

Tablo 3

Araştırmaya Katılanların Drama Teknikleri Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumuna Ait Bulgular

Doğaçlama	N	%
Evet	96	96,9
Hayır	2	3,1
Toplam	98	100,0
Rol Oynama	N	%
Evet	95	94,6
Hayır	3	5,4
Toplam	98	100,0
Rol Değiştirme	N	%
Evet	75	69,4
Hayır	23	30,6
Toplam	98	100,0
Dramatizasyon	N	%
Evet	88	85,7
Hayır	10	14,3
Toplam	98	100,0
Sıcak Sandalye	N	%
Evet	23	14,3
Hayır	75	85,7
Toplam	98	100,0
Bilinç Koridoru	N	%
Evet	12	6,1
Hayır	86	93,9
Toplam	98	100,0
Pantomim	N	%
Evet	81	56,1
Hayır	17	43,9
Toplam	98	100,0
Rol Kartları	N	%
Evet	62	41,8
Hayır	36	58,2
Toplam	98	100,0
Gerçek An-Doğruluk Anı	N	%
Evet	25	15,3
Hayır	73	84,7
Toplam	98	100,0
Grup Heykelleri- Tablo Oluşturma	N	%
Evet	30	17,3
Hayır	68	82,7
Toplam	98	100,0

Tablo 3'e göre, katılımcıların drama teknikleri hakkında bilgi sahibi olma durumları incelendiğinde doğaçlama tekniğini öğretmenlerin %96,9'u "evet" %3,1'i "hayır" rol oynama tekniğini %94,6'sı "evet" %5,4'ü "hayır" rol değiştirme tekniğini %69,4'ü "evet" %30,6'sı "hayır" cevabını verdiği görülmektedir. Drama tekniklerinden olan dramatizasyon tekniğini %85,7'si "evet" %14,3'ü "hayır" sıcak sandalye tekniğini %14,3'ü "evet" %85,7'si "hayır" bilinç koridoru tekniğini %6,1'i "evet" %93,9'u "hayır" pantomim tekniğini ise %82,2'si "evet" %18,4'ü "hayır" şeklinde cevaplamıştır. Yine bir başka drama tekniği olan rol kartları tekniğini %41,8'i "evet" %58,2'si "hayır" gerçek an-doğruluk anı tekniğini ise %15,3'ü "evet" %84,7'si "hayır" drama teknikleri arasında yer alan grup heykelleri-tablo oluşturma tekniğini de %17,3'ü "evet" %82,7'si "hayır" şıklarını işaretleyerek cevaplamıştır.

Tablo 2'ye göre katılımcıların %96,9'luk oranla en çok bilgi sahibi olunan teknik doğaçlama tekniğidir. Doğaçlama, drama teknikleri arasında en uygulanabilir ve kolay bir tekniktir. Bu nedenle doğaçlama, öğretmenler arasında en bilinen tekniklerin başında gelmektedir. İşlevsel oluşu, derslerin bu teknikle daha zevkli hale gelmesi, okul öncesi çocukların gelişim düzeyleri için uygun olması öğretmenler arasında bu tekniğin bilinirliğini artırmaktadır.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4'te araştırma çalışmasının ikinci alt problemi "Okul öncesi öğretmenlerinin drama teknik ve tekniklerini sınıf içi etkinliklerinde kullanma durumu ne düzeydedir?" sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 4

Drama Tekniklerini Ders Etkinliklerinde Kullanma Durumuna Ait Bulgular

Doğaçlama	N	%
Evet	96	97,9
Hayır	2	2,1
Toplam	98	100,0
Rol Oynama	N	%
Evet	94	95,9
Hayır	4	4,1
Toplam	98	100,0
Rol Değiştirme	N	%
Evet	68	69,5
Hayır	30	30,5
Toplam	98	100,0
Dramatizasyon	N	%
Evet	85	86,7
Hayır	13	13,3
Toplam	98	100,0
Sıcak Sandalye	N	%
Evet	15	15,3
Hayır	83	84,7
Toplam	98	100,0
Bilinç Koridoru	N	%
Evet	7	7,1
Hayır	91	92,9
Toplam	98	100,0
Pantomim	N	%
Evet	56	57,1
Hayır	42	42,9
Toplam	98	100,0
Rol Kartları	N	%
Evet	40	41,8
Hayır	58	58,2
Toplam	98	100,0
Gerçek An-Doğruluk Anı	N	%
Evet	81	16,3
Hayır	17	83,7
Toplam	98	100,0
Grup Heykelleri- Tablo Oluşturma	N	%
Evet	16	17,4
Hayır	82	82,6
Toplam	98	100,0

Tablo 4’e göre, okul öncesi öğretmenlerinin drama tekniklerini sınıf içi etkinliklerinde kullanma durumları araştırıldığında; doğaçlama tekniğini %97,9’u “evet” %2,1’i “hayır” rol oynama tekniğini %95,9’u “evet” %4,1’i “hayır” rol değiştirme tekniğini %69,5’i “evet” %30,5’i “hayır” cevabını verdiği görülmektedir. Dramatizasyon tekniğini %86,7’si “evet” %13,3’ü “hayır” sıcak sandalye tekniğini %15,3’ü “evet” %84,7’si “hayır” bilinç koridoru tekniğini %7,1’i “evet” %92,9’u “hayır” pantomim tekniğini %57,1’i “evet”

%42,9'u "hayır" cevabını vermiştir. Rol kartları tekniğini %41,8'i "evet" %58,2'si "hayır" gerçek an-doğruluk anı tekniğini %16,3'ü "evet" %83,7'si "hayır" grup heykelleri-tablo oluşturma tekniğini de %17,4'ü "evet" %82,6'sı "hayır" cevabını vermiştir.

Okul öncesi öğretmenlerin drama tekniklerini sınıf içi drama uygulamalarında kullanma durumu %66,3'dür. Bireylerin yaratıcılıklarını geliştirmeye, gelişim özelliklerine ilişkin beceriler kazandırarak çok yönlü gelişim göstermelerine olanak verdiğinden drama birçok öğretmen tarafından kullanılmaktadır. Dramada uygulanan oyun ve drama teknikleri öğrenci de merak uyandıran, heyecanlandıran, harekete geçmesini sağlayan eyleme dönük çalışmalardır. Bu yönüyle drama öğretmenler tarafından tercih edilir. Doğaçlama, en çok kullanılan tekniktir. Çünkü 60- 72 aylık çocuklara kullanılacak en uygun teknik olması doğaçlama tekniğini kullanırlığı artırdığı düşünülebilir.

Çalışma sonunda sıcak sandalye tekniği çok az kullanılmaktadır. Bu tekniğin çok fazla tercih edilmemesinde şu sebepler vardır: Sıcak sandalye tekniği dikkatli kullanılması gereken bir tekniktir. Çünkü bu teknik daha çok psiko drama çalışmalarında kullanılır. Bu nedenle bu tekniğin sınıf içi drama çalışmalarında daha az kullanılmasının nedeni yaş grubu öğrencilerin seviyelerine uygun olmamasından kaynaklı olabilir. Sıcak sandalye tekniği; karakterlerin karşılaştığı herhangi bir ikilemin çözümünde, önemli bir kararın verilmesinde, içinden çıkılmadığı duruşu görmesine yardımcı olmada bu teknik kullanılır. Sandalyede oturan bireye bilinçli, dikkatli sorular yöneltmek gerekir. Bu tekniğin kullanımı bu yaş grubu öğrenciler için uygun değildir. Lisans mezunu öğretmenlerin bilinç koridoru tekniğini sınıf içi etkinliklerde kullanmadığı bu sebepten kaynaklı olabilir.

Gerçek an doğruluk anı tekniğinde, son sahnenin nasıl olması gerektiğine ilişkin yapılan tartışmalar yoluyla dramanın tekrar gözden geçirilmesi söz konusudur. Bu teknikte doğru yorumlar yapılması gerekir. Tekrara düşmekten kaçınılmalıdır. Bu teknik okul öncesi eğitimdeki çocukların bilinç seviyesine uygun değildir. Okul öncesi öğretmenleri sınıf içi drama uygulamalarında gerçek an doğruluk anı tekniğini kullanmadıkları bu sebeplerden kaynaklı olabilir.

Pantomim, tekniği fikirlerin sözcük olmadan ifade edilmesidir. Mimikler ve hareketler kullanılır. Pantomim uygulanması kolaydır. Bu teknikte tüm sınıf aktiftir. Çocuklar pantomimden çok hoşlanır. Bu teknik okul öncesi programdan mezun olan öğrenciler tarafından bilinmesi ve uygulanması tekniğin bu yaş grubu öğrencilere uygun olmasından kaynaklı olabilir.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 5’te araştırma çalışmasının üçüncü alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin drama teknik ve tekniklerini uygularken en fazla karşılaştığı zorluklar nelerdir?” sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 5

Katılımcıların Drama Eğitiminde Karşılaştıkları Güçlüklerle Ait Bulgular

Drama etkinlikleri uygulamak için gerekli fiziksel bir ortama(alan genişliği, zeminin uygunluğu vb.) sahip olma durumlarının dağılımı.	N	%
Her zaman	17	17,3
Genellikle	38	38,8
Ara sıra	27	27,6
Nadiren	13	13,2
Hiçbir zaman	3	3,1
Toplam	98	100,0
Sınıf içi drama etkinlikleri için kullanılabilecek materyallerin (dekor, kostüm, vb.) yeterlilik durumlarının dağılımı.	N	%
Her zaman	8	8,0
Genellikle	11	11,1
Ara sıra	27	27,4
Nadiren	33	34,1
Hiçbir zaman	19	19,4
Toplam	98	100,0
Sınıf içi drama etkinliklerini uygulamada sorun yaşama durumlarının dağılımı.	N	%
Her zaman	4	4,1
Genellikle	15	15,3
Ara sıra	58	59,2
Nadiren	17	17,4
Hiçbir zaman	4	4,0
Toplam	98	100,0
Sınıf içi drama uygulama etkinliklerinde öğrencilerin aktif katılımını sağlamakta sorun yaşama durumlarının dağılımı.	N	%
Her zaman	1	1,0
Genellikle	12	12,2
Ara sıra	45	46,0
Nadiren	30	30,6
Hiçbir zaman	10	10,2
Toplam	98	100,0

Tablo 5'e göre, araştırmaya katılanların drama eğitiminde karşılaştıkları sorunların dağılımları analiz edildiğinde; drama etkinliklerinde uygun fiziksel bir ortama sahip olma durumuna %17,3'ü "her zaman", %38,8'i "genellikle", %27,6'sı "ara sıra", %13,2'si "nadiren", %3,1'i "hiçbir zaman" cevabını vermiştir. Ders içi etkinliklerde kullanılabilecek materyallerin yeterli olması durumuna %8,0'ı "her zaman", %11,1'i "genellikle", %27,4'ü "ara sıra", %34,1'i "nadiren", %19,4'ü de "hiçbir zaman" cevabını vermiştir.

Drama çalışmalarında sorun yaşama durumu incelendiğinde %4,1'i "her zaman", %15,3'ü "genellikle", %59,2'si "ara sıra", %17,4'ü "nadiren", %4,0'ı "hiçbir zaman" cevabını vermiştir.

Katılımcıların sınıf içi drama uygulama aşamalarında öğrencilerin aktif katılım sağlamakta güçlük yaşama durumları incelendiğinde %1,0'ı " her zaman", %12,2'si "genellikle", %46,0'ı "ara sıra", %30,6'sı "nadiren", %10,2'si "hiçbir zaman" cevabını vermiştir.

Drama yöntem ve tekniklerini uygulamada en çok karşılaştıkları güçlükler arasında fiziksel ortam ve kullanılacak materyallerin eksik olması gelmektedir. Çünkü drama etkinliklerini uygulamak için öncelikle uygun bir çevre olmalıdır. Çevre ya da alan çok büyük olmak zorunda değildir. Kimi zaman grup çalışmalarında fiziksel alan yetersizdir. İşte, bu sebepler öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler arasında düşünülebilir.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 6'da araştırma çalışmasının dördüncü alt problemi "Okul öncesi öğretmenlerinin kullandıkları drama teknik ve tekniklerinin kişisel gelişime katkı durumu ne düzeydedir?" sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 6

Katılımcıların Drama Eğitiminin Kişisel Gelişime Katkısına Ait Bulgular

Sınıf içi uygulanan drama etkinliklerinin öğrencilerin derse katılımını artırdığını düşünüyor musunuz?	N	%
Her zaman	39	39,8
Genellikle	53	54,1
Ara sıra	4	5,1
Nadiren	2	1,0
Hiçbir zaman	0	0
Toplam	98	100,0
Sınıf içi uygulanan drama etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini geliştirdiğini düşünüyor musunuz?	N	%
Her zaman	63	63,3
Genellikle	32	32,7
Ara sıra	3	4,0
Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	0	0
Toplam	98	100,0
Sınıf içi uyguladığınız drama etkinliklerinin öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarını sağladığını düşünüyor musunuz?	N	%
Her zaman	53	54,1
Genellikle	40	40,8
Ara sıra	3	4,1
Nadiren	2	1,0
Hiçbir zaman	0	0
Toplam	98	100,0
Sınıf içi öğretim etkinlikleri içerisinde uyguladığınız drama etkinliklerinin öğrencilerin problemlerini çözümlemede kolaylık sağladığını düşünüyor musunuz?	N	%
Her zaman	38	38,8
Genellikle	52	53,1
Ara sıra	8	8,1
Nadiren	0	0
Hiçbir zaman	0	0
Toplam	98	100,0
Sınıf içi öğretim etkinlikleri içerisinde uyguladığınız drama etkinliklerinin sonunda bir değerlendirme yapıyor musunuz?	N	%
Her zaman	23	23,4
Genellikle	50	51,0
Ara sıra	12	12,3
Nadiren	8	8,2
Hiçbir zaman	5	5,1
Toplam	98	100,0

Tablo 6'ya göre, Sınıf içi drama etkinlikleri uygulamalarının öğrencilerin derse katılımını arttırır mı sorusuna %39,8'i "her zaman", %54,1'i "genellikle", %5,1'i "ara sıra", %1,0'ı "nadiren" cevabını vermiştir.

Sınıf içi drama etkinlikleri uygulamalarında öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini geliştirir mi sorusuna %63,3'ü "her zaman", %32,7'si "genellikle", %4,0'ı "ara sıra" olarak cevapladığı; sınıf içi drama uygulamaları öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarını sağlar mı sorusunun cevabı incelendiğinde ise %54,1'i "her zaman", %40,8'i "genellikle", %4,1'i "ara sıra", %1,0'ı "nadiren" cevabını vermiştir.

Sınıf içi drama etkinliklerinin öğrencilerin problemlerini çözümlemede kolaylık sağlar mı sorusunun cevabı incelendiğinde %38,8'i "her zaman", %53,1'i "genellikle", %8,1'i "ara sıra" cevabını vermiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf içi drama etkinliklerinin sonunda bir değerlendirme yapma durumları incelendiğinde ise %23,4'ü "her zaman", %51,0'ı "genellikle", %12,3'ü ara sıra, %8,2'si "nadiren", %5,1'i "hiçbir zaman" cevabını vermiştir.

Drama teknikleriyle çocukları daha aktif, daha yaratıcı daha sıra dışı yapmak mümkündür. Ayrıca drama eleştirel düşünme becerilerini geliştirme, kendine güven duyma, karar verme becerileri kazanma, duygularını düşüncelerini geliştirmektedir. Drama bireylere kendi problemlerini yeni bir bakış açısı ile incelemelerini, sosyal farkındalığın artması ve problem çözme yeteneğinin gelişmesini sağlar. Çocuklar pasif bir dinleyici olmaktan çıkar derse aktif katılım sağlar. Bu nedenlerden doğrultusunda öğretmenlerin çoğu drama yöntem ve tekniklerinin kişisel gelişime olumlu katkısı olduğunu düşünmekte olabilir.

4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 7' de araştırma çalışmasının beşinci alt problemi "Okul öncesi öğretmenlerinin drama teknikleri hakkında bilgi düzeyleri drama ile ilgili almış olunan eğitime göre farklılık gösteriyor mu?" sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 7

Rol Kartları Tekniği ile Almış Olunan Drama Eğitimi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

		Rol Kartları Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma		
		Evet	Hayır	Toplam
Drama Teknikleri İle İlgili Almış Olunan Eğitim	Mezun olduğum programda drama tekniğine yönelik ders aldım	58	27	85
	Drama ile ilgili hizmet içi eğitim	4	2	6
	Drama ile ilgili hiçbir eğitim almadım	1	6	7
Toplam		63	35	98

$X^2:13,644$, sd:2, $p:0,001<0,05$; Cramer's V:0,383

Tablo 7'ye göre, örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerin drama ile ilgili almış olunan eğitim ile rol kartları tekniği hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı orta kuvvetli bir ilişki olduğu görülmektedir. ($p:0,001<0,05$; Cramer's V=0,383). Büyüköztürk (2016)'e göre, korelasyon değerleri düşük (0-0,29), orta (0,30-0,69) ve yüksek (0,70-1) olarak sınıflandırabilir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir. Drama tekniğine yönelik ders alanların çoğunun rol kartları tekniği hakkında da bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Drama tekniklerinden doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, dramatizasyon, pantomim, gerçek an-doğruluk anı, grup heykelleri-tablo oluşturma teknikleri ile katılımcıların drama ile ilgili almış oldukları eğitim türü arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olduğu görülmemektedir ($p>0,05$).

Anlamlı ilişkinin görülmemesinde okul öncesi öğretmenlerinin drama teknikleri ile ilgili almış oldukları eğitimlerde diğer tekniklere göre rol kartları üzerinde daha fazla durulduğunu düşündürmektedir. Ayrıca diğer teknikleri kullanma becerilerinin okul öncesi eğitim etkinliklerini kullanırken kullandıkları tekniklere daha fazla benzediği de akla gelmektedir. Başka bir deyişle rol kartları dışındaki tekniklerin okul öncesi eğitimde

etkinliklerinde kullanılan teknikler ile benzer ya da aynı olmasından kaynaklandığı da düşünülmektedir.

Okul öncesi mezunlarının çoğu mezun oldukları programda drama yöntemleri ilgili ders aldıklarından rol kartları tekniği hakkında bilgi sahibidir. Araştırma katılanların çoğunun çocuk gelişimi değil, okul öncesi programından mezun olmalarından kaynaklı olabilir.

4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 8’ de araştırma çalışmasının altıncı alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin drama tekniklerini ders içi sınıf etkinliklerinde kullanmaları drama ile ilgili almış olunan eğitime göre farklılık gösteriyor mu?” sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 8

Drama İle İlgili Almış Olduğu Eğitim İle Rol Değiştirme Tekniğini Sınıf İçi Etkinlik Çalışmalarında Kullanma Durumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

		Rol	Değiştirme	
		Tekniğini	Ders	
		Etkinliklerinde		
		Kullanma		
		Evet	Hayır	Toplam
Drama Teknikleri İle İlgili Olunan Eğitim	Mezun olduğum programında drama tekniğine yönelik ders aldım	62	26	88
	Drama ile ilgili hizmet içi eğitim programına katıldım	4	2	6
	Drama ile ilgili hiçbir eğitim almadım	1	3	4
Toplam		67	31	98

$X^2:6,246$, sd:2, $p:0,045 < 0,05$; Cramer’ s $V=0,263$

Tablo 8’e göre, katılımcıların drama ile ilgili almış olunan eğitim ve rol değiştirme tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında uygulama durumu arasında istatistiksel açıdan

anlamalı düşük kuvvetli bir ilişki olduğu gözlenmiştir ($p:0,045 < 0,05$; Cramer's $V=0,263$). Buna göre katılımcılardan mezun olunan programda drama tekniğine dair ders alanların çoğu rol değiştirme tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında kullanmaktadır.

Katılımcıların drama ile ilgili almış olunan eğitim ve drama tekniklerinden olan “doğaçlama, rol oynama, dramatizasyon, pantomim, rol kartları, gerçek an-doğruluk anı, grup heykelleri-tablo oluşturma” tekniklerini sınıf içi etkinlik çalışmalarında uygulama durumu arasında istatistiksel açıdan anlamalı bir ilişki bulunmadığı görülmektedir ($p > 0,05$). Bu durum okul öncesi öğretmenlerinin drama etkinliklerinde rol değiştirme tekniğini diğer tekniklere göre daha fazla uyguladıklarını düşündürmektedir. Dolayısıyla rol değiştirme tekniğini uygularken almış oldukları eğitimdeki bilgileri daha fazla kullandıklarından ötürü pekiştirdikleri de akla gelmektedir.

4.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 9 araştırma çalışmasının yedinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin drama ile ilgili almış oldukları eğitim ile drama çalışmaları için başka birinden yardım almaları arasında nasıl bir ilişki vardır?” sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 9

Drama ile İlgili Almış Olunan Eğitim ile Drama Çalışmaları İçin Başka Birinden Yardım Alma Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

		Drama İle İlgili Almış Olunan Eğitim			
		Mezun olduğum programında drama tekniğine yönelik aldım	Drama ile ilgili hizmet içi eğitim programına katıldım	Drama ile ilgili hiçbir eğitim almadım	Toplam
Drama Çalışmaları İçin Başka Birinden Yardım Alma	Her zaman	3	1	1	5
	Genellikle	53	1	4	58
	Ara sıra	27	3	2	32
	Nadiren	2	0	0	2
	Hiçbir zaman	1	0	0	1
Toplam		86	5	7	98

$X^2:18,980$, sd:6, $p:0,004 < 0,05$; Cramer's $V=0,322$

Tablo 9'a göre, katılımcıların drama teknikleri ve ilgili almış oldukları eğitim ile drama uygulama çalışmalarında başka birinden yardım alma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,004 < 0,05$; Cramer's $V=0,322$).

Drama çalışmalarında başka birinden yardım alanların çoğu mezun olduğu bölümde drama tekniğine ait ders almış olduğu görülmektedir. Drama dersi almış olanların çoğu drama çalışmalarında başka birinden yardım alırken drama dersi almamış olanların böyle bir yardıma ihtiyaç hissetmemeleri teknikleri uygulama ve farkındalık düzeylerinin düşük olmasından kaynaklanabilir.

4.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 10 ve 11'de araştırma çalışmasının sekizinci alt problemi "Okul öncesi öğretmenlerinin drama teknikleri hakkında bilgi sahibi olmaları öğretmenlik mesleğinde

geçen hizmet süresine göre farklılık gösterir mi?” sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 10

Öğretmenlik Mesleği Hizmet Süresi İle Dramatizasyon Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumu Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

		Dramatizasyon Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma		
		Evet	Hayır	Toplam
Öğretmenlik Mesleğindeki Hizmet Süresi	5 yıl ve daha az	27	5	32
	6–10 yıl	40	4	44
	11–15 yıl	15	0	15
	16–20 yıl	3	1	4
	26 yıl ve daha fazla	3	0	3
Toplam		88	10	98

$X^2:12,025$, sd:4, $p:0,028<0,05$; Cramer’ s $V=0,346$

Tablo 10’a göre, katılımcıların öğretmenlik mesleğinde geçen hizmet süresi ile dramatizasyon tekniği hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı orta kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,028<0,05$; Cramer’s $V=0,346$). Büyüköztürk (2016)’e göre, korelasyon değerleri düşük (0-0,29), orta (0,30-0,69) ve yüksek (0,70-1) olarak sınıflandırabilir.

Okul öncesi kurumlarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerden hizmet süresi 6–10 yıl olanların büyük bir bölümü ($n=40$) dramatizasyon tekniği hakkında bilgi sahibidir.

Öğretmenlerin hizmet süresi ile drama tekniklerini uygulamasına yönelik öz yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin hizmet süresi ile drama yöntemine ilişkin öz yeterlilik düzeyleri arasında bir farklılık olmamasının nedeni drama konusunda kendilerini eksik hissetmemeleri olabilir.

Tablo 11

Öğretmenlik Mesleği Hizmet Süresi İle Gerçek An-Doğruluk Anı Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

		Gerçek An-Doğruluk Anı Tekniği Hakkında Bilgi Sahibi Olma		
		Evet	Hayır	Toplam
Öğretmenlik Mesleğindeki Hizmet Süresi	5 yıl ve daha az	8	25	33
	6–10 yıl	6	37	43
	11–15 yıl	7	8	15
	16–20 yıl	1	3	4
	26 yıl ve daha fazla	3	0	3
Toplam		25	73	98

$X^2:16,411$, sd:4, $p:0,002<0,05$; Cramer' s $V=0,406$

Tablo 11'e göre, katılımcıların öğretmenlik mesleği içerisinde geçen hizmet süresi ile gerçek an-doğruluk anı tekniğini hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı orta kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,002<0,05$; Cramer's $V=0,406$). Hizmet süresi 6–10 yıl olan okul öncesi öğretmenlerin büyük bir bölümü ($n=37$) gerçek an-doğruluk anı tekniği hakkında bilgi sahibi olmadığı görülmektedir.

Doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, pantomim, rol kartları, grup heykelleri-tablo oluşturma tekniklerini sınıf içi etkinliklerde uygulama durumu ile öğretmenlik mesleği içerisinde geçen hizmet süresi arasında istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$). Ancak özellikle 6-10 yıllık hizmet süresi olan öğretmenlerin en fazla dramatizasyon tekniği hakkında bilgi sahibi oldukları en az ise gerçek an-doğruluk anı tekniği hakkında ise en az bilgi sahibi oldukları görülmektedir. Bu bulgu, dramatizasyon tekniğinin drama teknikleri arasında en fazla bilgi sahibi okudukları teknikler arasında yer aldığı ($n=88$) ve diğer okul öncesi etkinliklerinde de yaygın olarak kullanıldığını düşündürmektedir. Ayrıca, gerçek an-doğruluk anı tekniğinin ise en az bilgi sahibi okudukları teknikler arasında yer alması ($n=73$) ise drama ve diğer okul öncesi eğitim etkinliklerinde yeteri kadar yer verilmediğini akla getirmektedir.

4.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 12’de araştırma çalışmasının dokuzuncu alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin drama teknikleri hakkında bilgi sahibi olmaları ile mezun olunan bölüm arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusunu cevaplayabilmek için anket sorularından elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 12

Mezun Olunan Bölüm İle Gerçek An-Doğruluk Anı Teknikleri Hakkında Bilgi Sahibi Olma Arasındaki Farklılığın Belirlenmesi

		Gerçek An-Doğruluk Anı Hakkında Bilgi Sahibi Olma		
		Evet	Hayır	Toplam
Mezun Olunmuş Bölüm	Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü	71	12	83
	Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü	8	4	12
	Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi Bölümü	0	1	1
	Meslek Liseleri Çocuk Gelişimi Bölümü	2	0	2
	Toplam	81	17	98

$\chi^2:9,311$, sd:3, $p:0,025<0,05$; Cramer’ s $V=0,306$

Tablo 12’ye göre, katılımcıların mezun oldukları bölüm ve gerçek an-doğruluk anı tekniğini hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunduğu gözlemlenmiştir.($p:0,025<0,05$; Cramer’s $V=0,306$). Buna göre okul öncesi kurumlarda görev yapan okul öncesi bölümü mezunu olanların çoğu gerçek an-doğruluk anı tekniği hakkında bilgi sahibi olduğu görülmüştür. Bu durum Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü’nden mezun olan öğretmenlerin öğrenimleri sırasında diğer bölümlere göre drama teknikleri hakkında daha fazla bilgi edindiklerini düşündürmektedir. Nitekim edindikleri bilgileri meslek öncesi okul deneyimi, öğretmenlik uygulaması gibi

uygulamalı derslerde uygulama imkânı bulmaktadırlar. Bu nedenle de gerçek an-doğruluk anı tekniği hakkındaki bilgileri mezun olunan diğer programlara göre daha fazladır.

Gerçek an doğruluk anı tekniğinde, son sahnenin nasıl olması gerektiğine ilişkin yapılan tartışmalar yoluyla dramanın tekrar gözden geçirilmesi söz konusudur. Örneğin ailesinden arkadaşlarıyla tatile çıkmak için izin isteyen çocuk ailesi ile arkadaşları arasında kalmıştır. Ailesi izin vermez, ailesi ise gelmesi için ısrar eder. Arkadaşlarıyla telefon konuşmasının ardından çocuk, ailesiyle tartışır. Bu durum gruba verilir ve son sahnenin son kısmının nasıl olması gerektiğine ilişkin görüşler geliştirmeleri yönergesi verilir. İşte, yukarıda açıklanan teknikte doğru yorumlar yapılması gerekir. Tekrara düşmekten kaçınılmalıdır. Bu teknik okul öncesi eğitimdeki çocukların gelişim özelliklerine uygunluğu hakkında tereddütleri akla getirmektedir. Okul öncesi öğretmenleri sınıf içi drama uygulamalarında gerçek an doğruluk anı tekniğini kullanmadıkları bu sebeplerden kaynaklı olabilir.

Ancak, doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, dramatizasyon, rol kartları, grup heykelleri-tablo oluşturma teknikleri hakkında bilgi sahibi olma ile mezun olunan bölüm arasında istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmüştür ($p>0,05$). Bu durum da özellikle doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, dramatizasyon ve rol kartları gibi tekniklerin drama etkinlikleri dışında da günlük eğitim akışında sık kullanılan teknikler olması nedeni de bu bulguyu etkilemiş olabilir.

4.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemine Ait Bulgu ve Yorumlar

Tablo 13 'de araştırma çalışmasının onuncu alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin çalıştıkları okulun sosyo-ekonomik düzeyi ile sınıflarda drama etkinlikleri için kullanılacak materyallerin yeterli olması arasında farklılık var mıdır?” sorusunu cevaplayabilmek için anket soruları sonucunda elde edilen verilere ait bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 13

Çalışılan Okulun Sosyo-Ekonomik Düzeyi İle Drama Etkinlikleri İçin Kullanılacak Materyallerin Yeterli Olması Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

		Çalışılan Okulun Sosyo-Ekonomik Düzeyi			
		Yüksek	Orta	Düşük	Toplam
Drama Etkinliklerinde Kullanılacak Materyallerin Yeterli Olması	Her zaman	15	2	0	17
	Genellikle	1	7	0	8
	Ara sıra	1	22	1	24
	Nadiren	0	24	4	28
	Hiçbir zaman	0	16	5	21
Toplam		17	71	10	98

$X^2:25,715$, sd:8, $p:0,002<0,05$; Cramer's $V=0,365$

Tablo 13'e göre, katılımcıların çalışmakta olunan okulun sosyo-ekonomik seviyesi ile derslerde drama çalışmaları için kullanılacak materyallerin yeterli olması arasında istatistiksel yönden anlamlı orta kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,002<0,05$; Cramer's $V=0,365$). Buna göre sosyo-ekonomik düzeyi yüksek okullarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin çoğunluğu ($n=15$) sınıflarında drama etkinlikleri için kullanılacak materyallerin yeterli olduğu görülmektedir. Sosyo-ekonomik düzeyi orta olan okullarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin çoğunluğu ($n=24$) sınıflarında drama etkinlikleri için kullanılacak materyallerini nadiren yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan okullarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin çoğunluğu ($n=5$) sınıflarında drama etkinlikleri için kullanılacak materyallerini yeterli olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu durum okulun bulunduğu sosyo ekonomik düzeyi yükseldikçe drama etkinliklerinde kullanılacak materyallerin daha yeterli olduğunu göstermektedir.

Drama sürecinde akla gelen hemen her türlü araç, gereç bu tekniklerle beraber kullanılır. Araç gereç gerçek işlevi dışında da kullanılmasının yanı sıra bunlar başka nesnelermiş gibi de kullanılabilir. Dramada kullanılan tepegöz, projektör gibi aygıtlar sosyo-ekonomik düzeyi yüksek okullarda daha çok rastlanmaktadır. Araştırma sonucunda sosyo-ekonomik

düzeyi yüksek okullarda materyaller yeterlidir. Özellikle Aydınlikevler, Güneşevler gibi semtlerde yer alan okullarda materyal sıkıntısı yoktur. Doğantepe, Başpınar mahallerindeki okullarda ise araç gereç sıkıntısı vardır. Farklılıkların sebebini sosyo- ekonomik sebepler oluşturmaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde okul öncesi öğretmenlerinin drama alanındaki yeterliliklerini belirlemek için kendilerine uygulanan anket formu sonucu ulaşılan verilerden elde edilen bulgulara dayalı sonuçlara ve araştırma sonunda bazı önerilere yer verilmiştir.

Araştırma sonucu katılımcıların kişisel özellikleri değerlendirildiğinde; öğretmenlerin %8,1' inin erkek, %91,9' unun kadın olduğu görülmektedir.

Analiz sonucunda katılımcıların yaş grubu dağılım sonuçları ise katılımcıların %14,0' ünün 20–25 yaş, %37,2' sinin 26–30 yaş, %31,0' sının 31–35 yaş, %12,3' ünün 36–40 yaş, %2,0' inin 41–45 yaş, %3,5' inin 46 yaş ve üzeri yaş aralığında olduğu görülmektedir. 20–25 yaş aralığındaki kişiler %37,2' lik oran ile çoğunluğu oluşturmaktadır.

Yönel (2004) okulöncesi okul öncesi eğitim öğretmenlerinin yaratıcı dramaya yönelik tutumlarını incelediği çalışmada, öğretmenlerin yaşlarıyla dramaya yönelik tutumları arasında farklılık olmadığını tespit etmiştir. Yaş değişkeninin sonucu etkilemediğini tespit etmiştir.

Araştırma sonunda katılımcıların eğitim durumu sonuçlarına bakıldığında %2,1' inin lise, %6,5' inin meslek lisesi, %7,6' sının yüksekokul, %80,6' sının lisans, %3,2' sinin de yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Lisans mezunu olanlar %80,6' lık oran ile çoğunluğu oluşturmaktadır. Yüksek lisans mezunu olanların oranı lisans mezunu olanlara göre sadece %3,2 olduğu görülmektedir.

Çetingöz (2014) “Ana Sınıfı Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Etkinliklerini Uygulamaya Yönelik Yeterlik Algıları” başlıklı çalışması ana sınıfı öğretmenlerinin eğitimde yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılan çalışmasına İzmir il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan toplam 16 ana sınıfı öğretmeni katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenim durumları

incelendiğinde,8'i ön lisans, 6'sı lisans 2'si yüksek lisans mezunudur. Katılımcılardan 10 tanesi devlet okulunda,6'sı özel okulda görev yapmaktadır. Öğretmenlerin tutumlarını belirlemek için yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak bireysel görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler sonunda 10 kişinin Mili Eğitim Bakanlığının düzenlediği seminerlere, 4 kişinin ise özel seminerlere katıldığı görülmüştür.

Altındağ İlçesinde görev yapan öğretmenlerin %82,6'sı okul öncesi öğretmenliği, %13,3'ü çocuk gelişimi, %1,0'ı meslek yüksekokulu çocuk gelişimi bölümü, %3,1'i de meslek liseleri çocuk gelişimi bölümlerinden mezundurlar. Okul öncesi öğretmenliği bölümü mezunları %82,6'lık oran ile çoğunluğu oluşturmaktadır. Araştırma sonucunu Türkiye'deki üniversitelerde okul öncesi öğretmenliği bölümlerinin çocuk gelişimi bölümüne oranla yaygın olması etkilemiştir.

Örnekleme yer alan okul öncesi öğretmenlerinin %85,7'sinin resmi kurumlarda, %14,3'ünün özel kurumlarda çalıştıkları görülmektedir. %70,0'ı anaokulunda, %25,0'ı ana sınıfında, %5,0'ı ise uygulama sınıfında görev yapmaktadır. Anaokulunda çalışanların sayısı anasınıfında çalışanlara göre daha fazladır.

Analiz sonucunda katılımcıların öğretmenlik mesleğinde geçen hizmet süreleri incelediğinde; %31,7'sinin "0-5 yıl" mesleki kıdeme sahip öğretmen, %44,8'inin "6-10 yıl" mesleki kıdeme sahip öğretmen, %16,4'ünün "11-15 yıl" kıdeme sahip öğretmen, %4,1'inin "16-20" yıl kıdeme sahip öğretmen ve %3,0'ının da "26 ve üzere" yıl mesleki kıdeme sahip öğretmen olduğu görülmüştür. Hizmet süresi bakımından %44,8'lik oranla "6-10 yıl" arasında görev yapan okul öncesi öğretmenleri çoğunluğu oluşturmaktadır.

Çetingöz (2014) çalışmasında; katılımcıların öğretmenlik mesleğinde geçen süreleri incelediğinde araştırmaya katılan ana sınıfı öğretmenlerinin 7'sinin "1-10" mesleki kıdeme sahip öğretmen,7'sinin "11-20 yıl" , 2'sinin ise 21-30 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmen olduğu sonucuna varmıştır.

Çalıştığı okulun sosyo-ekonomik düzeyine göre dağılımı incelendiğinde örnekleme yer alan okul öncesi öğretmenlerinin %17,4'ünün yüksek sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda, %72,4'ünün orta sosyo-ekonomik düzeyde okullarda, %10,2'sinin ise düşük sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda çalıştıkları görülmüştür. %72,4'lük oranla çoğunluğu orta sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda çalışanlar oluşturmaktadır.

Katılımcıların drama eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli olma durumları incelendiğinde, %38,8'inin istekli olmasına karşın sadece %9,2'sinin hizmet içi eğitime

katılmıştır. Hizmet içi eğitimlerin tüm il ve ilçelerde yeterince yaygın olmaması ve hizmet içi eğitimlerde drama eğitimini verebilecek kişi sayısının az olması durumu açıklamaktadır.

Tutuman (2011) “Türkçe Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Uygulama Yeterlilikleri” adlı araştırmasına göre; Türkçe öğretmenlerinin görev yaptığı okulun bulunduğu sosyo-ekonomik düzeyi ile dram yöntemlerini uygulama düzeyleri arasında anlamlı farklılık vardır. Orta ve yüksek sosyo- ekonomik seviyedeki okullarda çalışan öğretmenlerin drama konusunda öz yeterlilikleri yüksektir.

Araştırma sonucunda katılımcıların %84,7’sinin mezun olduğu programdan ders olarak drama yöntemine yönelik ders aldığı, %8,1’inin dramayla ilgili hizmet içi programa katıldığı, %7,2’sinin dramayla ilgili hiçbir eğitim almadığı görülmüştür. %84,7’lik büyük bir kesim ise drama eğitimini sadece mezun oldukları lisans programında gördükleri cevabını vermiştir.

Katılımcıların drama eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli olma durumları incelendiğinde %37,8’inin her zaman, %34,7’sinin genellikle, %20,4’ünün ara sıra, %7,1’inin ise nadiren istekli oldukları görülmüştür. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin %75,5’inin drama eğitimiyle ilgili açılacak kurslara katılmaya istekli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, hizmetçi eğitim kurslarının sayılarının artırılmasına paralel olarak sınıf içi drama uygulama etkinliklerinin niteliğin de artacağı düşüncesini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların drama yöntemini sınıf içi etkinliklerde uygulama durumu incelendiğinde; %8,1’i “her zaman”, %57,2’si “genellikle”, %31,6’sı “ara sıra”, %2,1’inin “nadiren” drama yöntemini sınıf içi etkinlik uygulamalarında kullandıkları görülmektedir. %1,0’lık bir kesimin ise drama yöntemini sınıfta hiçbir zaman kullanmadığını ifade etmiştir. Yalnızca %1,0’nın drama yöntemini sınıf içi etkinliklerde kullanmaması %99’luk bir bölümün drama yöntemini sınıfta içi etkinliklerde kullandığını göstermektedir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerinin drama etkinlik çalışmaları için başka birinden yardım alma durumu incelendiğinde %8,1’i “genellikle”, %29,4’ü “ara sıra”, %39,0’ı drama etkinliklerinde “nadiren” yardım almaktadır. %23,5’lik bir oran ise drama çalışmalarında başka birinden “hiçbir zaman” yardım almamaktadır.

Bilgi düzeyinin yeterli olduğunu düşünme durumu incelendiğinde örneklemde yer alan öğretmenlerin; %2,0’nın “her zaman”, %35,7’sinin “genellikle”, %37,0’nın “ara sıra”,

%18,2'sinin “nadiren” drama teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin yeterli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Drama teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin %7,1'inin ise “hiçbir zaman” olarak yeterli olduğunu düşünmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Analiz sonucunda katılımcıların drama teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu farklılığın ortadan kalkması için öğretmenlere hizmet içi eğitim kursları açılmalı, kurs sayısı artırmalıdır.

Uzun (2016) “Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Drama Yöntemine Yönelik Tutum ve Öz yeterlikleri İle Hayat Bilgisi Dersinde Kullanımına İlişkin Görüşleri” adlı araştırmasında; sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemini derslerinde uygulama konusunda kendilerini orta düzeyde yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç araştırmanın sonucuna paralellik göstermektedir.

Akyel & Çalışkan (2013) “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Drama Yöntemi Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmalarında dramayı gerçekleştirme, değerlendirme sürecinde kendilerini çoğu zaman yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Akyel ve Çalışkan'ın elde ettiği bu sonuç araştırmanın sonucunu desteklemektedir.

5.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Ait Sonuçlar

Okul öncesi öğretmenlerin drama teknikleri hakkında bilgi sahibi olma durumuna ilişkin sonuçlar incelendiğinde; doğaçlama tekniğini %96,9'u “evet”, %3,1'i “hayır”, rol oynama tekniğini %94,6'sı “evet”, %5,4'ü “hayır”, rol değiştirme tekniğini %69,4'ü “evet”, %30,6'sı ise “hayır” cevabını vermiştir.

Dramatizasyon tekniğini %85,7'si “evet”, %14,3'ü “hayır”, sıcak sandalye tekniğini %14,3'ü “evet”, %85,7'si “hayır”, bilinç koridoru tekniğini %6,1'i “evet”, %93,9'u “hayır”, olarak cevaplamıştır. Pantomim tekniğini %56,1'i “evet”, %43,9'u “hayır” olarak cevaplandığı görülmüştür. Rol kartları tekniğini %41,8'i “evet”, %58,2'si “hayır”, olarak cevaplarken, gerçek an-doğruluk anı tekniğini %15,3'ü “evet”, %84,7'si “hayır”, grup heykelleri-tablo oluşturma tekniğini %17,3'ü “evet”, %82,7'si “ hayır” olarak cevabını vermiştir.

Araştırma sonucunda %96,9'luk oranla en çok bilgi sahibi olunan tekniğin doğaçlama tekniği olduğu görülmüştür. Bunu %94,6 oranıyla rol oynama tekniği, %85,7 oranıyla

dramatizasyon tekniği ve %56,1 oranı ile de pantomim tekniği izlemektedir. Katılımcıların %93,9'u bilinç koridoru ve %85,7'si sıcak sandalye tekniğini bilmemektedirler. Görüşmeler sonucunda öğretmenler drama teknikleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak istediklerini ifade etmişlerdir.

5.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Ait Sonuçlar

Okul öncesi öğretmenlerin drama tekniklerini sınıf içi drama uygulamalarında kullanma durumuna ilişkin sonuçlar incelendiğinde; katılımcıların %66,3'ü drama tekniklerini ders etkinliklerinde kullandığı görülmektedir. Doğaçlama tekniğini %97,9'unun "evet", %2,1'i "hayır", rol oynama tekniğini %95,9'u "evet", %4,1'i " hayır", rol değiştirme tekniğini %69,5'ü " evet", %30,5'inin ise "hayır" cevabını vermiştir.

Dramatizasyon tekniğini %86,7'si "evet", %13,3'ü "hayır", sıcak sandalye tekniğini %15,3'ü "evet", %84,7'si "hayır", bilinç koridoru tekniğini %7,1'i "evet", %92,9'u "hayır", pantomim tekniğini %57,1'i "evet", %42,9'u hayır olarak cevap vermiştir. Bir başka drama tekniklerinden olan rol kartları tekniğini %41,8'i "evet", %58,2'si "hayır", gerçek an-doğruluk anı tekniğini %16,3'ü "evet", %84,7'si "hayır", grup heykelleri-tablo oluşturma tekniğini %17,4'ü "evet", %82,6'sı "hayır" şeklinde cevaplandırmıştır. Araştırmalar sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin %97,9'unun doğaçlama tekniğini ders etkinliklerinde kullandığı görülmektedir. Bu oranı %95,9'lık oranla rol oynama tekniği ve %86,7'lik oranla dramatizasyon teknikleri takip etmektedir.

Uzun'un (2016) araştırmasında, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama uygulama etkinliklerinde genellikle canlandırma, rol yapma gibi teknikleri kullandıkları görülmüştür.

5.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Ait Sonuçlar

Analiz sonucunda örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin drama eğitiminde karşılaştıkları güçlüklerle ait sonuçlar incelendiğinde; katılımcıların drama etkinlikleri için %17,3'ü "her zaman" %38,8'i "genellikle", %27,6'sı "ara sıra", %13,2'si ise "nadiren" fiziksel bir ortama sahip oldukları görülmektedir. %3,1'lik bir oran ise drama etkinlikleri için "hiçbir zaman" fiziksel bir ortama sahip olmadıkları cevabını vermiştir. Çalışmalarda dram etkinlikleri için kullanılabilecek materyallerin yeterli olması durumunda ise %8,0'ının "her zaman", %11,1'nin "genellikle", %27,4'ünün "ara sıra", %34,1'nin ise

“nadiren” yeterli materyale sahip olduklarını belirtmiştir. Bu soruya %19,4’lük bir oran ise dram etkinlikleri için kullanılabilecek materyallere “hiçbir zaman” yeterli düzeyde sahip olmadığını ifade etmiştir. Katılımcılardan “her zaman” ve “genellikle” fiziksel bir ortama sahip olanlar %62,1’dir. %19,4’ü ise her zaman” ve “genellikle” sınıflarda dram etkinlikleri için kullanılabilecek materyallerin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Gürol (2002)“un okul öncesi öğretmenlerinin dramaya dair kendilerini yeterli bulma düzeylerini incelediği çalışmasında, fiziksel yetersizlik, kullanılacak araç gereçten kaynaklanan sorunların olduğunu belirtmiştir.

Drama etkinliklerini uygulamada sorun yaşama durumu incelendiğinde %4,1’inin “her zaman”, %15,3’ünün “genellikle”, %59,2’sinin “ara sıra”, %17,4’ünün ise “nadiren” sorun yaşadığı görülmektedir. %4,0’ın ise drama etkinliklerini uygulamada “hiçbir zaman” sorun yaşamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin ders içi drama uygulama etkinliklerinde öğrencilerin aktif katılımını sağlamakta sorun yaşama durumu incelendiğinde %1,0’ı “her zaman”, %12,2’si “genellikle”, %46,0’ı “ara sıra”, %30,6’sı “nadiren” sorun yaşadığını ifade ederken, %10,2’sinin de “hiçbir zaman” sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

Yazıcı ve Demiroğlu (2013) çalışmalarında; öğretmenlerin drama eğitiminde karşılaştıkları güçlükler arasında en çok fiziksel mekân yetersizliği ve kullanılabilecek materyallerin eksik olması gelmektedir.

5.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Ait Sonuçlar

Araştırma sonucunda katılımcıların drama eğitiminin kişisel gelişime katkısına ait sonuçlar incelendiğinde; öğretmenlerin %39,8’inin “her zaman”, %54,1’inin “genellikle”, %5,1’i “ara sıra”, %1,0’ının ise “nadiren” drama eğitiminin kişisel gelişime katkı sağladığı, %93,9’luk bir oranın drama eğitiminin “her zaman” ve “genellikle kişisel gelişime katkısı olduğu düşüncesindedir.

Ders içi drama uygulamalarında drama etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcı düşünmelerini geliştirme durumu incelendiğinde; katılımcıların %63,3’ünün “her zaman”, %32,7’sinin “genellikle”, %4,0’nın da “ara sıra” öğrencilerin yaratıcı düşünmelerini geliştirdiğini düşündüğünü ifade ederken; ders içi drama uygulamalarında etkinliklerinin öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarını sağlama durumu incelendiğinde ise %54,1’inin “her

zaman”, %40,8’inin “genellikle”, %4,1’inin “ara sıra”, %1,0’nın de “nadiren” öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımlarını sağladığını düşündükleri, katılımcıların %96’sının “her zaman” ve “genellikle” drama etkinlikleri sayesinde öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımlarını sağladığını, %94,9’unun da “her zaman” ve genellikle yaratıcı düşüncelerini geliştirdiğini düşündüğünü belirtmişlerdir.

Ders içi uygulanan drama etkinliklerinin öğrencilerin problemlerini çözümlemede kolaylık sağlama durumu incelendiğinde katılımcıların %38,8’i “her zaman”, %53,1’i “genellikle”, %8,1’i “ara sıra” olarak cevaplamışlardır. Araştırma sonucunda katılımcıların %91,9’unun “her zaman” ve “genellikle” ders içi uygulanan drama etkinliklerinin öğrencilerin problemlerini çözümlemede kolaylık sağladığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların ders içi drama uygulama etkinlikleri sonunda bir değerlendirme yapma durumu incelendiğinde %23,4’ü “ her zaman”, %51,0’ı “genellikle”, %12,3’ü “ara sıra”, %8,2’si “ nadiren” değerlendirme yaptığı, %5,1’i ise drama uygulama etkinlikleri sonunda “hiçbir zaman” değerlendirme yapmadıklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin %74,4’ü ise ders içi drama etkinlikleri sonunda “her zaman ve genellikle” bir değerlendirme yaptıkları cevabını vermiştir.

5.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Ait Sonuçlar

Araştırma sonucundan katılımcıların drama teknikleri hakkında bilgi düzeyleri incelendiğinde, öğretmenlerin drama ile ilgili almış olunan eğitim ile rol kartları tekniği hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,001<0,05$; Cramer’s $V=0,383$). Mezun olunan eğitim programında drama tekniğine yönelik ders alanların çoğu rol kartları tekniği hakkında bilgi sahibidir. Bu tekniği sınıf içi drama uygulama etkinliklerinde sıkça uygulamakta oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, dramatizasyon, pantomim, gerçek an-doğruluk anı, grup heykelleri-tablo oluşturma teknikleri ile drama ile ilgili almış oldukları eğitim türü arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

5.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Ait Sonuçlar

Araştırma sonucunda katılımcıların “Drama tekniklerini sınıf içi etkinliklerde kullanmaları drama ile ilgili almış olunan eğitime göre farklılık gösterebiliyor mu? “anket sorularından elde edilen sonuçlar incelendiğinde; katılımcıların drama ile ilgili almış olunan eğitim ile rol değiştirme tekniğini sınıf içi etkinliklerinde kullanma durumu arasında istatistiksel açıdan anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki vardır ($p:0,055<0,05$; Cramer’s $V=0,263$).Drama tekniğine yönelik ders alanlar rol değiştirme tekniğini ders içi uygulamalarda kullanmaktadır.

Katılımcıların “doğaçlama, rol oynama, dramatizasyon, pantomim, rol kartları, gerçek an-doğruluk anı, grup heykelleri-tablo oluşturma” teknikleri ile katılımcıların drama tekniklerini sınıf içi etkinliklerinde kullanma durumları arasında istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

5.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Ait Sonuçlar

Analiz sonuçlarına göre katılımcıların drama teknikleri ve ilgili almış oldukları eğitim ile drama uygulama çalışmalarında başka birinden yardım alma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,004<0,05$; Cramer’s $V=0,322$). Drama çalışmalarında başka birinden yardım alanların çoğunun mezun olduğu bölümde drama tekniğine ait ders almış olduğu görülmektedir. Bu sonuçlardan hareketle drama uygulamalarında başka birinden yardım alanların çoğunun mezun olunan programda drama dersini almış olduğu görülmektedir. Öğretmenler, ders içi uygulamalarda drama çalışmalarının önemli olduğunu ifade etmişler ve uygulama çalışmalarında kendilerini yetersiz gördüklerini dile getirmişleridir. Kendilerini yetersiz gördükleri zamanlarda rahatça başka birinden yardım talep edeceklerini vurgulamışlardır. Drama ile ilgili lisans programında ders almayanların çoğu sınıf içi etkinliklerde drama uygulamalarına yer vermemektedir. Bu tekniği kullanmayan öğretmenlerin başka birinden yardım alma ihtiyacında olmadıkları görülmemektedir.

5.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Ait Sonuçlar

Analiz sonuçlarına göre araştırma çalışmasının sekizinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin drama tekniklerini sınıf içi etkinlik çalışmalarında uygulama öğretmenlik

mesleğindeki hizmet süresine göre farklılık gösteriyor mu?” anket sorusuna yönelik sonuçlar incelendiğinde, katılımcıların öğretmenlik mesleğinde hizmet süresi ile dramatizasyon tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında uygulama durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki olduğu görülmektedir ($p:0,026<0,05$; Cramer’s $V=0,348$).

Okul öncesi kurumlarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerden hizmet süresi 6–10 yıl olanların büyük bir bölümü dramatizasyon tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında kullanmaktadır.

Katılımcıların öğretmenlik mesleğinde hizmet süresi ile sıcak sandalye tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında uygulama durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,030<0,05$; Cramer’s $V=0,342$). Hizmet süresi 6–10 yıl olanların büyük bir bölümü sıcak sandalye tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında kullanmamaktadır.

Katılımcıların öğretmenlik mesleğinde hizmet süresi ile gerçek an-doğruluk anı tekniğini sınıf içi etkinlik uygulamalarında ders kullanma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,018<0,05$; Cramer’s $V=0,360$). Okul öncesi kurumlarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerden hizmet süresi 6–10 yıl olanların büyük bir bölümü gerçek an-doğruluk anı tekniğini sınıf içi etkinlik çalışmalarında kullanmamaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler incelendiğinde hizmet süresi 6-10 yıl olan katılımcıların büyük bir bölümü sınıf içi etkinlik uygulamalarında dramatizasyon, sıcak sandalye, gerçek an-doğruluk anı tekniklerini kullanmamaktadır.

Katılımcıların doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, bilinç koridoru, pantomim, rol kartları, grup heykelleri-tablo oluşturma tekniklerini ders etkinliklerinde kullanma durumu ile öğretmenlik mesleğinde hizmet süresi arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

5.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemine Ait Sonuçlar

Araştırma çalışmasının on birinci alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin drama teknikleri hakkında bilgi sahibi olmaları eğitim durumlarına göre farklılık gösteriyor mu?” anket sorusunu sorusuna yönelik sonuçlar incelendiğinde katılımcıların eğitim durumu ile

gerçek an-doğruluk anı tekniğini hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı orta kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,004<0,05$; Cramer's $V=0,408$).

Lisans mezunu olan katılımcıların birçoğu gerçek an-doğruluk anı tekniği hakkında bilgi sahibi değildir.

Katılımcıların eğitim durumu ve grup heykelleri-tablo oluşturma tekniğini hakkında bilgi sahibi olma durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır ($p:0,0032<0,05$; Cramer's $V=0,336$).

Lisans mezunu olan katılımcıların birçoğu grup heykelleri-tablo oluşturma tekniği hakkında bilgi sahibi değildir. Araştırma sonucu elde edilen veriler incelendiğinde lisans mezunu olan öğretmenlerin birçoğu gerçek an-doğruluk anı, grup heykelleri-tablo oluşturma teknikleri hakkında bilgi sahibi değildir.

Doğaçlama, rol oynama, rol değiştirme, dramatizasyon, pantomim, rol kartları teknikleri hakkında bilgi sahibi olma durumu ile eğitim durumu arasında istatistiksel yönden anlamlı bir ilişki bulunmadığı gözlenmiştir. ($p>0,05$).

5.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemine Ait Sonuçlar

Araştırma çalışmasının onuncu alt problemi “Okul öncesi öğretmenlerinin çalıştıkları okulun sosyo-ekonomik düzeyi ile sınıflarda drama etkinlikleri için kullanılacak materyallerin yeterli olması arasında farklılık var mıdır?” anket sorusuna yönelik sonuçlar incelendiğinde; çalışmakta olunan okulun sosyo-ekonomik seviyesi ile derslerde drama çalışmaları için kullanılacak materyallerin yeterli olması arasında istatistiksel yönden anlamlı düşük kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır($p:0,002<0,05$; Cramer's $V=0,365$). Sosyo - ekonomik düzeyi yüksek okullarda sınıflarda drama etkinlikleri için kullanılacak materyallerin yeterli olduğu görülmektedir.

Sonuç

Bu araştırmayla okul öncesi kurumlarda görev yapan öğretmenlerinin drama uygulama yeterlilikleri tespit edilmeye çalışılan bu araştırma sonucunda katılımcıların kişisel özellikleri değerlendirildiğinde; okul öncesi kurumlarda çalışan erkek öğretmenlerin sayısının oldukça düşük olduğu görülmüştür. Okul öncesi kurumlarda görev yapan

öğretmenlerin çoğu 31 –25 yaş aralığındaki kişilerdir. Lisans mezunu olanlar %80,6'lık oran ile çoğunluğu oluşturduğu tespit edilmiştir. Okul öncesi öğretmenliği bölümü mezunları çoğunluğu oluşturmaktadır. Anaokulunda çalışanların sayısı, anasınıfında çalışanlara göre daha fazladır. Drama teknikleri en fazla, 6 – 10 yıl hizmet süresine sahip öğretmenlik mesleğinde kısmen yeni olarak sayılabilecek öğretmenler arasında kullanıldığı ve öğretmenlerin çalıştıkları okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi açısından, okul öncesi öğretmenlerinin çoğunluğunun orta sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda çalıştıkları tespit edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin çalıştıkları okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi değişkenine göre, yüksek sosyoekonomik seviyedeki okullarda çalışanların, düşük sosyo-ekonomik seviyedeki okullarda çalışanlara göre drama tekniklerini bilme ve uygulama düzeylerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun drama eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli olduğu ve sınıf içi etkinliklerinde drama tekniklerini kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerinin drama etkinlik çalışmaları için başka birinden yardım almadıkları ve %84,7' sinin mezun olduğu programdan ders olarak drama yöntemine yönelik ders aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Drama ile ilgili almış oldukları eğitim açısından okul öncesi öğretmenlerinden drama ile ilgili hizmet içi eğitime katılanların, mezun olduğu programda drama ile ilgili ders alanlara ve drama ile ilgili hiçbir eğitim almayanlara göre dramayı bilme ve uygulama düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin dramayı kullanmaları, dramayla ilgili herhangi bir ders ya da kurs alıp almamasına bağlı olarak değişmektedir. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin drama teknikleri ile ilgili bilgi düzeylerinin düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada en çok bilgi sahibi olunan tekniğin doğaçlama tekniği olduğu tespit edilmiş olup bunu rol oynama, dramatizasyon, pantomim tekniğinin izlediği belirlenmiştir. Ancak, katılımcıların çoğunluğunun bilinç koridoru, sıcak sandalye tekniğini bilmediği ve öğretmenlerin eğitim-öğretimde drama tekniklerini kullanırken karşılaştıkları güçlükler arasında en çok fiziksel mekân ve materyallerin yetersiz olmasının yer aldığı tespit edilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin ders içi drama etkinlikleri sonunda değerlendirme yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma bulgularına ve varılan sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- Okul idaresi ve okul aile birliği tarafından özellikle sosyo-ekonomik düzeyi düşük okullarda drama tekniklerinin kullanılmasına imkân verebilecek fiziksel mekân ve materyallerin oluşturulması,

- Okul öncesi öğretmenleri drama ile ilgili gerekli bilgi ve birikime sahip olmalıdır. Bu nedenle öğretmenlerin hazır bulunuşluklarını sağlamaya yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarında drama tekniklerinin teorik ve uygulamalı olarak daha fazla yer verilmesi,
- Drama eğitimlerinin hizmet içi, lisans ve lisansüstü eğitimler yoluyla düzenli ve planlı bir şekilde yürütülerek yaygınlaştırılması,
- Öğretmenlere hizmet içi eğitimlerin sayıları, süreleri, içerikleri artırılarak katılımcılara nitelikli olarak verilmesi,
- Hizmet içi eğitimlerin; drama alanında yetişmiş eğitimciler, tiyatro eğitimi almış kişiler, okul öncesi öğretmenleri tarafından verilmesi,
- Okul öncesi öğretmenliği lisans programında yer alan drama dersinin ders saati arttırılmalısı,
- Drama etkinliklerinde çocukların aktif ve eğlenceli bir biçimde sürece dâhil edilmesi değerlendirme aşamasından çok sürece önem verilmesi,
- Drama dersinin önemini kavratacak, farkındalık oluşturmak amacıyla okul öncesi öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarına yönelik konferans, seminer gibi etkinliklerin düzenlenmesi,
- Okul öncesi etkinliklerde drama tekniklerinin etkili bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla öğretmen kılavuz kitapları hazırlanması,
- Okul öncesi öğretmenlerin drama uygulamalarıyla ilgili özgün projeler hazırlayarak çocuk ve ailelerin katılımı eşliğinde yılsonu eğlencelerinin düzenlenmesi,
- Katılımcılar arasında erkek öğretmenlerin sayısının oldukça az olduğu görülmüştür. Cinsiyet eşitliği ve çocuklara erkek öğretmenlerin baba rolünü üstlenmesi açısından okul öncesi kurumlarında erkek öğretmenlerin sayılarının artırılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, Ö. (2012). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: Natürel.
- Adıgüzel, Ö. (2015). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama derslerine ilişkin tutum ölçeği geliştirmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*. 1(2),7-15.
- Adıgüzel, Ö. (1994). *Eğitimde yeni bir yöntem ve disiplin*. Ankara: Natürel.
- Akyel, Y. & Çalışkan, N. (2013). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemi yeterliliklerinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*,14(3), 161-173.
- Aldağ, E. (2010). Yaratıcı dramanın dil öğreniminde motivasyonu artırma üzerindeki etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Antepli, S. (2014). *Erken çocukluk eğitiminde tümel sanatlar, drama ve oyun etkinlikleri*. Ankara: Kök.
- Aral, N. , Duman G. (2014). *Çocuklarda sanat ve yaratıcılığın gelişimi*. İstanbul: Nobel.
- Aral, N. Kandır, A. & Yaşar, M.C. (2002). *Okul öncesi eğitim ve okul öncesi eğitim programı*. İstanbul: YA-PA.
- Akyel, Y. ,ve Çalışkan, N. (2013). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin drama yöntemi yeterliliklerinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (3),177-183.
- Aslan, G. (2014). Öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algılarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

- Aytaş, G. (2008). *Türkçe öğretiminde tematik yaratıcı drama etkinlik ve uygulamaları*. Ankara:Akçağ.
- Baldwin, P. & Fleming K. (2013). *Teaching Literacy Through Drama: Creative Approaches*. London: GBR: Falmer.
- Büyüköztürk, Ş.(2016).*Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik araştırma deseni-SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem.
- Can, B. & Cantürk – Günhan, B. , (2009). Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanmaya Yönelik Öz yeterlilik Ölçeği. *NEWESA*. 4(1), 34-43.
- Çağdaş A. Albayrak H. & Cantekinler S. (2003). *Okul öncesi eğitimde dramatik etkinlikler*. Konya: Eğitim.
- Çelik, M. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterliliklerinin incelenmesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 124-134.
- Çelikkaya, T.& Koç, İ. (2015). Sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin drama yöntemine ilişkin yeterlilikleri. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 6(21), 199-222.
- Çetingöz, D. (2014). Ana sınıfı öğretmenlerinin yaratıcı drama etkinliklerini uygulamaya yönelik yeterlik algıları. *İlköğretim Online*,13(2), 453-467, 2014.
- Dalbudak, Z. (2006). Anaokulu öğretmenlerinin drama etkinliklerini kullanmaları üzerine bir araştırma. Yüksek Lisan Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Fenli A. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumları (MAKÜ örneği).Yüksek Lisan Tezi, Mehmet Akif Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Göncü, İ. Ö. (2009). Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan anasınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterliliklerinin karşılaştırılması. 8.Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

- Gönen, M. & Dalkılıç, N.U. (1999). *Çocuk Eğitiminde Drama*. İstanbul: M.E. B.
- Güler, M. (2015). Sınıf ve branş öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik öz yeterlik algı düzeyleri ve görüşleri. Yüksek Lisan Tezi, Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.
- Gürol, A. (2002). Okulöncesi eğitim öğretmenleri ile okulöncesi öğretmen adaylarının eğitimde dramaya ilişkin kendilerini yeterli bulma düzeylerinin belirlenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 147-165.
- İşyar, Ö. Ö. (2017). Sınıf öğretmenlerinin eğitimde drama kullanımına ilişkin yeterlik algıları ve drama kavramına yönelik metaforları ile görüşlerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Karacil, M. (2009). İlköğretim 1.Kademedeki Yaratıcı Drama Yönteminin Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- Karadağ, E. Korkmaz T. Çalışkan & N. Yüksel, S. (2008) Drama lideri olarak eğitsel drama uygulama yeterliliği ölçeği: Geçerlilik ve Güvenilirlik Analizleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (2), 169- 196.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi* (20. baskı). Ankara: Nobel.
- Kıdam, A. (2013). İlköğretim okullarında görevli fen ve teknoloji öğretmenlerinin öğrenme-öğretme sürecinde drama yöntemini kullanma düzeylerinin belirlenmesi. Yüksek lisans tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırşehir.
- Köksal, A. A. (2003). Drama ve dramanın önemi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 179-192.
- McCaslin, N. (1984). *Creative drama in the primary grades*. London: Longman.
- MEB (1993). 14. Mili Eğitim Şurası (27- 29 Eylül 1993).
- Oğuzkan, Ş. & Oral, G. (1997) Okul Öncesi Eğitimi. İstanbul: Milli Eğitim

- Okvuran, A. (2003). Drama öğretmeninin yeterlilikleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36(1-2), 81-87.
- Ömeroğlu, E. (1990). Anaokuluna Giden 5-6 Yasındaki Çocukların Sözel Yaratıcılıklarının Gelişimine Yaratıcı Dramanın Etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ömeroğlu, E. Ersoy, Ö. Tezel Şahin F. Kandır, A. Turla, A. (2007). *Okul öncesi eğitimde drama: Teoriden uygulamaya*. Ankara: Kök.
- Önder, A. (2009). *Okul öncesi çocukları için eğitici drama uygulamaları*. İstanbul: Morpa.
- Öztürk, C. ve Otluoğlu, R. (2011). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Edebi Ürünler ve Yazılı Materyaller*, (4. Baskı), Ankara: Pegem A.
- San, İ. (1991). Eğitimde yaratıcı drama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2), 73-582.
- Solmaz, Feray (1997) 6 Yaş Grubu Çocukların Alıcı ve İfade Edici Dil Gelişimine Yaratıcı Dram Eğitiminin Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tutuman, O. Y. (2011). Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı drama uygulama yeterlilikleri. Yüksek lisans tezi, Trakya üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Uzun A. (2016). Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı drama yöntemine yönelik tutum ve özyeterlilikleri ile hayat bilgisi dersinde kullanımına ilişkin görüşleri. Yüksek lisans tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Kırşehir.
- Üstündağ, T. (2009). Yaratıcı Dramanın Üç Boyutu. *Yaşadıkça Eğitim*, 49, 19-23.
- Yaya Kocayörük, A. (2000). İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Becerilerini Geliştirmede Dramanın Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yazıcı, T. & Demiroğlu, Ö. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının drama eğitimi yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10, 115-140.

Yönel. A. (2004) Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin yaratıcı dramaya yönelik tutumlarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Konya.

EKLER

EK 1. Anket Formu

1. Anket Formu

ACIKLAMA: Değerli Meslektaşım,

Bu anket, “Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Drama Alanındaki Yeterliliklerini” belirlenmeye yöneliktir.

Her bir madde için uygun gördüğünüz yere (X) işareti koyunuz. Soruları yanıtlarken, göstereceğiniz samimiyet ve sabır verilerin doğru toplanması ve var olan durumun eksiksiz çıkarılması açısından önemlidir. Lütfen, hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız. Gösterdiğiniz ilgi ve katkılarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Eğitim Uzmanı
Rukiye NAKAŞ

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Drama Alanındaki Yeterliliklerinin Belirlenmesi (Altındağ İlçesi Örneği)

1. Yaşınıza uyan aralığı aşağıdaki seçenekler arasından işaretleyiniz.

- ☐ 20-25 yaş
- ☐ 26-30 yaş
- ☐ 31-35 yaş
- ☐ 36-40 yaş
- ☐ 41-45 yaş
- ☐ 45 ve üstü

2. Cinsiyetiniz?

- ☐ Erkek
- ☐ Kadın

3. En son mezun olduğunuz okul

- ☐ Lise
- ☐ Meslek Lisesi
- ☐ Yüksek Okul
- ☐ Lisans
- ☐ Yüksek Lisans
- ☐ Doktora

4. Mezun Olduğunuz Bölüm

- ☐ Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü
- ☐ Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü
- ☐ Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi Bölümü
- ☐ Meslek Liseleri Çocuk Gelişimi Bölümü
- ☐ Meslek Liseleri Okul Öncesi Bölümü
- ☐ Başka (Lütfen belirtiniz.)

5. Çalışmakta olduğunuz kurumunuzu belirtiniz.
- ☐ Resmi
 - ☐ Özel
 - ☐ Diğer
6. Çalıştığınız okul türünü belirtiniz.
- ☐ Anaokulu
 - ☐ Ana sınıfı
 - ☐ Uygulama Sınıfı
7. Öğretmenlik mesleğinde hizmet süreniz nedir?
- ☐ 5 yıl ve az
 - ☐ 6-10 yıl
 - ☐ 11-15 yıl
 - ☐ 16-20 yıl
 - ☐ 21-25 yıl
 - ☐ 26 yıl ve yukarısı
8. Okulunuzun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi nasıldır?
- ☐ Yüksek
 - ☐ Orta
 - ☐ Düşük
9. Drama yöntemi ile ilgili almış olduğunuz eğitim
- ☐ Mezun olduğum programında drama yöntemine yönelik ders aldım.
 - ☐ Drama ile ilgili hizmet içi eğitim programına katıldım
 - ☐ Drama ile ilgili hiçbir eğitim almadım
 - ☐ Başka (Lütfen belirtiniz.)
10. Okul öncesi drama eğitimiyle ilgili kurslara katılmaya istekli misiniz?
- ☐ Her zaman
 - ☐ Genellikle
 - ☐ Ara sıra
 - ☐ Nadiren
 - ☐ Hiçbir zaman
11. Drama yöntemini sınıf içi etkinliklerinizde kullanıyor musunuz?
- ☐ Her zaman
 - ☐ Genellikle
 - ☐ Ara sıra
 - ☐ Nadiren
 - ☐ Hiçbir zaman
12. Drama çalışmalarında başka birinden yardım alıyor musunuz?
- ☐ Her zaman
 - ☐ Genellikle
 - ☐ Ara sıra
 - ☐ Nadiren
 - ☐ Hiçbir zaman

13. Drama teknik ve yöntemleri ile ilgili bilgi düzeyinizin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

14. Aşağıdaki verilmiş olunan drama teknikleri hakkında bilgi sahibi misiniz?

	Evet	Hayır
a. Doğaçlama	☐	☐
b. Rol Oynama	☐	☐
c. Rol Değiştirme	☐	☐
d. Dramatizasyon	☐	☐
e. Sıcak Sandalye	☐	☐
f. Bilinç Koridoru	☐	☐
g. Pantomim	☐	☐
h. Rol Kartları	☐	☐
i. Gerçek An-Doğruluk Anı	☐	☐
j. Grup Heykelleri-Tablo Oluşturma	☐	☐

15. Aşağıdaki verilmiş olunan drama tekniklerini ders etkinlikleriniz içerisinde kullanıyor musunuz?

	Evet	Hayır
a. Doğaçlama	☐	☐
b. Rol Oynama	☐	☐
c. Rol Değiştirme	☐	☐
d. Dramatizasyon	☐	☐
e. Sıcak Sandalye	☐	☐
f. Bilinç Koridoru	☐	☐
g. Pantomim	☐	☐
h. Rol Kartları	☐	☐
i. Gerçek An-Doğruluk Anı	☐	☐
j. Grup Heykelleri-Tablo Oluşturma	☐	☐

16. Sınıfınızda drama etkinlikleri için gerekli fiziksel bir ortama(alan genişliği, zeminin uygunluğu vb.) sahip misiniz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

17. Drama etkinlikleri için kullanılabilecek materyaller (dekor, kostümvb.) yeterli midir?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

18. Drama etkinliklerini uygulamada sorunlar yaşıyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

19. Sınıf içinde uyguladığınız drama etkinliklerinde öğrencilerin aktif katılımını sağlamakta sorunlar yaşıyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

20. Sınıf içi uygulanan drama etkinliklerinin öğrencilerin derse katılımını arttırdığını düşünüyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

21. Sınıf içi uygulanan drama etkinliklerinin öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini geliştirdiğini düşünüyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

22. Sınıf içi uyguladığınız drama etkinliklerinin öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımlarını sağladığını düşünüyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

23. Sınıf içi öğretim etkinlikleri içerisinde uyguladığınız drama etkinliklerinin öğrencilerin problemlerini çözümlemede kolaylık sağladığını düşünüyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

24. Sınıf içi öğretim etkinlikleri içerisinde uyguladığınız drama etkinliklerinin sonunda bir değerlendirme yapıyor musunuz?

- ☐ Her zaman
- ☐ Genellikle
- ☐ Ara sıra
- ☐ Nadiren
- ☐ Hiçbir zaman

Ekleme	İstediğiniz	Düşünceleriniz	:
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..